

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

BUITENGEWONE ZITTING 2014

3 oktober 2014

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van de wet van
21 maart 2007 tot regeling van de plaatsing
en het gebruik van bewakingscamera's**

(ingedien door de dames Leen Dierick en
Nahima Lanjri en de heer Franky Demon)

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

SESSION EXTRAORDINAIRE 2014

3 octobre 2014

PROPOSITION DE LOI

**modifiant la loi du 21 mars 2007 réglant
l'installation et l'utilisation de caméras de
surveillance**

(déposée par Mmes Leen Dierick et
Nahima Lanjri et M. Franky Demon)

SAMENVATTING

De wet van 21 maart 2007 tot regeling van de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's (hierna "camerawet") werd in 2009 en 2012 gewijzigd. Ondanks die wijzigingen zijn er nog altijd problemen met de toepassing ervan. De moeilijkheden zijn deels te wijten aan het stilzwijgen van de wet of aan de dubbelzinnigheid van sommige bepalingen, die verschillende interpretaties mogelijk maken, en deels door het algemeen karakter ervan, waardoor ze de politiediensten beletten gebruik te maken van bepaalde toestellen die nochtans hun doeltreffendheid hebben bewezen. Tot slot zijn sommige bepalingen niet aangepast aan het gebruik dat in de praktijk van de camera's wordt gemaakt.

RÉSUMÉ

La loi du 21 mars 2007 réglant l'installation et l'utilisation de caméras de surveillance (ci-après, "loi caméras") a été modifiée en 2009 et en 2012. Malgré ces modifications, son application pose toujours problème. Une partie des difficultés sont dues au silence de la loi ou à l'ambiguïté de certaines dispositions, permettant plusieurs interprétations. D'autres sont dues au fait que, par leur caractère trop général, elles empêchent les services de police d'utiliser certains appareils qui ont pourtant démontré leur efficacité. Enfin, certaines règles ne sont pas adaptées à l'utilisation des caméras qui est faite dans la pratique.

N-VA	:	<i>Nieuw-Vlaamse Alliantie</i>
PS	:	<i>Parti Socialiste</i>
MR	:	<i>Mouvement Réformateur</i>
CD&V	:	<i>Christen-Démocratique en Vlaams</i>
Open Vld	:	<i>Open Vlaamse liberalen en democraten</i>
sp.a	:	<i>socialistische partij anders</i>
Ecolo-Groen	:	<i>Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen</i>
cdH	:	<i>centre démocrate Humaniste</i>
VB	:	<i>Vlaams Belang</i>
PTB-GO!	:	<i>Parti du Travail de Belgique – Gauche d'Ouverture</i>
FDF	:	<i>Fédéralistes Démocrates Francophones</i>
PP	:	<i>Parti Populaire</i>

Afkortingen bij de nummering van de publicaties:

DOC 54 0000/000:	<i>Parlementair document van de 54^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>
QRVA:	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>
CRIV:	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag</i>
CRABV:	<i>Beknopt Verslag</i>
CRIV:	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)</i>
PLEN:	<i>Plenum</i>
COM:	<i>Commissievergadering</i>
MOT:	<i>Moties tot besluit van interpellations (beigekleurig papier)</i>

Abréviations dans la numérotation des publications:

DOC 54 0000/000:	<i>Document parlementaire de la 54^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>
QRVA:	<i>Questions et Réponses écrites</i>
CRIV:	<i>Version Provisoire du Compte Rendu intégral</i>
CRABV:	<i>Compte Rendu Analytique</i>
CRIV:	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)</i>
PLEN:	<i>Séance plénière</i>
COM:	<i>Réunion de commission</i>
MOT:	<i>Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)</i>

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Bestellingen:
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel.: 02/549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.dekamer.be
e-mail : publicaties@dekamer.be

Commandes:
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.lachambre.be
courriel : publications@lachambre.be

De publicaties worden uitsluitend gedrukt op FSC gecertificeerd papier

Les publications sont imprimées exclusivement sur du papier certifié FSC

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Dit wetsvoorstel neemt de tekst over van wetsvoorstel DOC 53 3290/001.

De wet van 21 maart 2007 tot regeling van de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's (hierna "camerawet" werd in 2009 en 2012 gewijzigd. Ondanks die wijzigingen zijn er nog steeds problemen met de toepassing ervan. De moeilijkheden zijn deels te wijten aan het stilzwijgen van de wet of aan de dubbelzinnigheid van sommige bepalingen, die verschillende interpretaties mogelijk maken, en deels door het te algemeen karakter ervan, waardoor ze de politiediensten beletten om gebruik te maken van bepaalde toestellen die nochtans hun doeltreffendheid hebben bewezen. Tot slot zijn sommige bepalingen niet aangepast aan het gebruik van de camera's in de praktijk.

In de huidige stand van de wetgeving zien de politiediensten zich geplaatst tegenover verschillende hinderpalen die hen beletten om hun opdrachten tot een goed einde te brengen, via het gebruik van moderne technologische middelen die zij ter beschikking hebben. Aangezien het hun plicht is om de wettelijke bepalingen in alle omstandigheden te respecteren, is het absoluut noodzakelijk de wetgeving inzake bewakingscamera's zo spoedig mogelijk aan te passen aan de realiteit in het veld.

De camerawet strookt immers niet met de politierealiteit noch met de legitieme verwachtingen van de burger ten aanzien van de politiediensten. Het is dan ook nodig om de wet aan te passen aan deze realiteit, in het bijzonder wat het gebruik van mobiele bewakingscamera's betreft. Om het concept van informatiegestuurde politiezorg correct te kunnen toepassen, moet de politie kunnen beschikken over een wetgeving die haar in staat stelt om mobiele bewakingscamera's te gebruiken, met inachtneming van de principes van doelmatigheid en proportionaliteit, zij het in minder beperkte mate dan thans het geval is. Het is jammer te moeten vaststellen dat, op het vlak van het gebruik van deze technologie, de gewone burger soms verder kan gaan (of de vrijheid neemt om verder te gaan) dan de politiediensten.

Voorts moet de camerawet worden gewijzigd ter verheldering van bepaalde punten die betrekking hebben op de verantwoordelijke voor de verwerking in het kader van deze wet, teneinde komaf te maken met interpretatievraagstukken.

EXPOSÉ DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

La présente proposition de loi reprend le texte de la proposition de loi DOC 53 3290/001.

La loi du 21 mars 2007 réglant l'installation et l'utilisation de caméras de surveillance (ci-après, "loi caméras") a été modifiée en 2009 et en 2012. Malgré ces modifications, son application pose toujours problème. Une partie des difficultés sont dues au silence de la loi ou à l'ambiguïté de certaines dispositions, permettant plusieurs interprétations. D'autres sont dues au fait que, par leur caractère trop général, elles empêchent les services de police d'utiliser de certains appareils qui ont pourtant démontré leur efficacité. Enfin, certaines règles ne sont pas adaptées à l'utilisation des caméras qui est faite dans la pratique.

En l'état actuel de la législation, les services de police se heurtent à différents obstacles les empêchant de mener à bien leurs missions, par l'utilisation de moyens technologiques modernes qu'ils ont à leur disposition. Comme il est de leur devoir de respecter les prescrits légaux en toutes circonstances, il est indispensable d'adapter au plus vite la législation en matière de caméras de surveillance à la réalité imposée par certaines situations sur le terrain.

En effet, la loi caméras ne concorde pas avec les réalités policières et les attentes légitimes des citoyens vis-à-vis des services de police. Il est donc nécessaire de l'adapter à cette réalité, spécialement en ce qui concerne l'utilisation de caméras de surveillance mobiles. Pour pouvoir faire une application correcte du concept de "police guidée par l'information", la police doit pouvoir disposer d'une législation lui permettant d'utiliser, dans le respect des principes de finalité et de proportionnalité, mais de manière moins limitée qu'actuellement, les caméras de surveillance mobiles. Il est regrettable de constater qu'en ce qui concerne l'utilisation de cette technologie, le simple citoyen peut (ou se permet) parfois (d')aller plus loin que les services de police.

D'autre part, la loi caméras doit également être modifiée pour clarifier certains points qui concernent la personne responsable du traitement dans le cadre de cette loi, afin de mettre un terme à des questions d'interprétation.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Art. 2

Er wordt overgegaan tot verschillende wijzigingen in het hoofdstuk betreffende de definities, teneinde een antwoord te bieden op bepaalde vragen die regelmatig worden gesteld bij de toepassing van de wet.

In eerste instantie wordt de definitie van de voor het publiek toegankelijke besloten plaats uitvoerig beschreven om de twijfel weg te nemen omtrent de categorie waartoe bepaalde plaatsen behoren, waarvan de configuratie sterk in de buurt komt van die van de niet-besloten plaatsen. Zo wordt gepreciseerd dat de plaatsen die duidelijk worden afgebakend door een duidelijk zichtbare afscheiding of aanduiding besloten plaatsen zijn. De term "afgebakend" is heel belangrijk: de grenzen van de plaats moeten duidelijk zijn zodanig dat men ziet dat het over een welbepaalde plaats gaat, zelfs indien er geen muur of eigenlijke omsluiting is. Dit betreft met name plaatsen die niet zijn afgebakend met een omsluiting en waarvan het gesloten karakter slechts is aangegeven door middel van een bord "privé-eigendom" bijvoorbeeld.

In de definitie van bewakingscamera worden de woorden "misdrijven tegen personen of goederen" vervangen door "misdrijven" teneinde ieder misdrijf te beogen. Hiervoor moet men eerst de Franse en Nederlandse versie van de wet laten overeenstemmen; de Franse versie gebruikte de term "*délits contre les personnes ou les biens (...)*", terwijl de Nederlandse versie de termen "(...) misdrijven tegen personen of goederen (...) voorkomen, vaststellen of opsporen (...)" gebruikte. Welnu, in het strafrecht behelst de term "*délit*" één van de categorieën van strafrechtelijke inbreuken (in het Nederlands, "*wanbedrijf*") terwijl "misdrijf" de algemene term is die wordt gebruikt om iedere inbreuk in het algemeen te beogen. Het gebruik van de algemene term "*infraction*", die in het Nederlands overeenkomt met de term "misdrijf", stemt overeen met het streven van de wetgever die overigens de term "*infraction*" (vertaald door "misdrijf") gebruikt in verschillende andere bepalingen van de wet.

Dankzij die wijziging kan antwoord gegeven worden op de vragen omtrent het gebruik van de beelden, naar aanleiding van het arrest van het Hof van Cassatie van 5 oktober 2010 waarin de hoge juridictie van rechtswege heeft gezegd dat "(...) waar het plaatsen en het gebruik van een bewakingscamera slechts tot doel mogen hebben misdrijven tegen personen of goederen of overlast in de zin van artikel 135 Nieuwe Gemeentewet te voorkomen, vast te stellen of op te sporen, of de openbare orde te handhaven, het gebruik van de door een bewakingscamera verzamelde, verwerkte of bewaarde

COMMENTAIRE DES ARTICLES

Art. 2

Il est procédé à plusieurs modifications dans le chapitre relatif aux définitions, afin de répondre à certaines questions se posant régulièrement lors de l'application de la loi.

Tout d'abord, la définition du lieu fermé accessible au public est détaillée afin de lever le doute qui se pose quant à la catégorie à laquelle appartiennent certains lieux dont la configuration se rapproche fortement de celle des lieux ouverts. Il est ainsi précisé que les lieux clairement délimités par une démarcation ou une indication visuelle claire sont des lieux fermés. Le terme "délimité" a toute son importance: les frontières du lieu doivent être claires, de manière à ce que l'on voie qu'il s'agit d'un lieu bien circonscrit, même s'il n'y a pas de mur ou de clôture proprement dite. Cela vise notamment des lieux qui ne sont pas entourés par une clôture et dont le caractère fermé n'est signalé qu'au moyen d'un panneau "propriété privée", par exemple.

Ensuite, dans la définition de la caméra de surveillance, les mots "délits contre les personnes et les biens" sont remplacés par "infractions" afin de viser toute infraction. Cela vise d'abord à faire concorder les versions française et néerlandaise de la loi; la version française utilisait le terme "délits contre les personnes ou les biens (...)", alors que la version néerlandaise utilisait les termes "(...) *misdrijven tegen personen of goederen* (...) voorkomen, vaststellen of opsporen (...)" . Or en droit pénal, le terme "délit" vise une des catégories d'infractions pénales (en néerlandais, "*wanbedrijf*") alors que "misdrijf" est le terme générique utilisé pour viser toute infraction en général. L'utilisation du terme générique "infraction", correspondant en néerlandais au terme "misdrijf", concorde avec la volonté du législateur, qui a d'ailleurs utilisé le terme "infraction" (traduit par "misdrijf") dans plusieurs autres dispositions de la loi.

Cette modification permet aussi de répondre aux questions posées quant à l'utilisation des images, suite à l'arrêt de la Cour de cassation du 5 octobre 2010, dans lequel la haute juridiction a dit pour droit que "(...) si le but de l'installation ou de l'utilisation de caméras de surveillance ne peut être que de prévenir, de constater ou de déceler les délits contre les personnes ou les biens ou les nuisances au sens de l'article 135 de la nouvelle loi communale, ou de maintenir l'ordre public, l'utilisation des images collectées, traitées ou sauvegardées par les caméras de surveillance, n'est pas exclue si elle

beelden niet is uitgesloten indien deze beelden een bijdrage kunnen leveren tot het bewijs van een ander misdrijf dan een misdrijf tegen personen of goederen zoals bedoeld in artikel 2, 4^e, van de wet van 21 maart 2007. (...)".

Deze redenering is volkomen begrijpelijk, maar neemt niet weg dat, in toepassing van het algemeen finaliteitsbeginsel (ingeschreven in de wet op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer), de doelen van de verwerking van de gegevens uitdrukkelijk en precies moeten worden beschreven opdat de betrokken personen zouden weten in welk kader de gegevens die op hen betrekking hebben, zullen of kunnen worden verwerkt. Welnu, volgens de rechtspraak van het Hof van Cassatie zijn de doelen zoals bepaald bij de plaatsing van de camera's niet doorslaggevend in het gebruik van de beelden als bewijs.

Volgens professor Paul de Hert riskeert dat om zijn functie te verliezen ten aanzien van het finaliteitsbeginsel en zou het beter geweest zijn dat de wetgever uitdrukkelijk de "toevallige misdrijven" in de wet zou vermelden (*cfr.* met name P. DE HERT en R. SAELENS, "Het gebruik van camerabeelden als bewijs voor "toevallig" vastgestelde misdrijven", *L'utilisation d'images de caméras comme preuve d'infractions constatées "par hasard"*", *Vigiles*, 2011/2, pp. 38-47; R. SAELENS en P. DE HERT, "Gebruik camerabeelden als bewijs niet snel ongeldig", *Sécurité privée-Private veiligheid*, 2011/3, pp. 13-16.). Door rechtstreeks de term misdrijf te hanteren in de definitie van de bewakingscamera, is de kwestie niet meer van belang, aangezien de afbakening van de categorieën van misdrijven vermeld in de definitie, niet meer bestaat. Dit maakt het dus mogelijk om ieder misdrijf te beogen, dat zowel strafrechtelijk als administratief wordt bestraft, zonder zich te moeten beperken tot de misdrijven tegen personen of goederen (bijvoorbeeld, valsheid in geschrifte).

Dit artikel 2 moet echter in combinatie met de nieuwe artikelen 3 en 3/1, nieuw, van de camerawet gelezen worden, wat het mogelijk maakt om deze wijziging te beperken tot elk misdrijf waarvoor het gebruik van de camera's, met het oog op bewaking en controle, om misdrijven te voorkomen, vast te stellen of op te sporen, nog niet geregeld wordt door een bijzondere wetgeving. Een voorbeeld: aangezien het gebruik van radars geregeld wordt door artikel 62 van de wet betreffende de politie over het wegverkeer zal de camerawet dus niet meer van toepassing zijn.

Er bestaat een gevarieerd aanbod van mobiele camera's. Zij bestaan in verschillende soorten en een inventaris ervan opmaken zou niet verstandig zijn gelet op de zeer snelle technologische evolutie in dit

peut contribuer à apporter la preuve d'une infraction autre qu'un délit contre les personnes ou les biens tel que visé à l'article 2, 4^e, de la loi du 21 mars 2007. (...)".

Ce raisonnement est tout à fait compréhensible, mais il n'en reste pas moins qu'en application du principe général de finalité (inscrit dans la loi sur la protection de la vie privée), les finalités du traitement de données doivent être décrites de manière déterminée et explicite, afin que les personnes concernées sachent dans quel cadre les données les concernant vont ou peuvent être traitées. Or, suivant la jurisprudence de la Cour de Cassation, les finalités déterminées lors de l'installation des caméras ne sont pas déterminantes lors de l'utilisation des images à titre probatoire.

Selon le professeur Paul de Hert, cela risque de faire perdre son rôle au principe de finalité et il aurait mieux valu que le législateur mentionne explicitement les "infractions fortuites" dans la loi (*cf.* notamment P. DE HERT et R. SAELENS, "Het gebruik van camerabeelden als bewijs voor "toevallig" vastgestelde misdrijven", "L'utilisation d'images de caméras comme preuve d'infractions constatées "par hasard"" , *Vigiles*, 2011/2, pp. 38-47; R. SAELENS et P. DE HERT, "Gebruik camerabeelden als bewijs niet snel ongeldig", *Sécurité privée-Private veiligheid*, 2011/3, pp. 13-16.). En utilisant directement le terme infraction dans la définition de la caméra de surveillance, la question ne se pose plus, étant donné que la limitation des catégories d'infractions mentionnées dans la définition n'existe plus. Cela permet donc de viser toute infraction, sanctionnée tant pénalement qu'administrativement, sans devoir se limiter aux infractions contre les personnes ou les biens (par exemple, le faux en écritures).

Toutefois, il y a lieu de lire cet article 2 en combinaison avec les articles 3 et 3/1 nouveaux de la loi caméra, ce qui permet de circonscrire cette modification à toute infraction pour laquelle une législation particulière ne règle pas encore l'utilisation des caméras, pour une finalité de surveillance et de contrôle, dans le but de prévenir, constater ou déceler des infractions. À titre d'exemple, l'utilisation de radars étant régie par l'article 62 de la loi relative à la police de la circulation routière, la loi caméras ne s'appliquera donc pas.

Les types de caméras mobiles sont très variés. Il en existe de toutes sortes et les inventorier ne serait pas judicieux vu l'évolution technologique très rapide en ce domaine. En effet, chaque jour voit apparaître de

domein. Dagelijks komen er immers nieuwe modellen op de markt. Maar wanneer men het heeft over mobiele bewakingscamera's, wordt met name verwezen naar mini-camera's die op uniformen, kepies, dassen, een helm of zelfs een oortje gedragen kunnen worden. De "bodycam" is ook op de markt gekomen en wordt gebruikt door de politiediensten in bepaalde buurlanden. Het gaat om een kleine draagbare camera die de officier eventueel rond de hals of op zijn uniform draagt. Er zijn ook nog de befaamde ANPR-camera's (camera's voor automatische nummerplaatherkenning) die worden gebruikt voor het opsporen van gestolen, onverzekerde voertuigen of voertuigen waarvan de technische keuring niet in orde is. Hetzelfde geldt voor de drones, een soort telegeleide mini-helikopters. Om de toekomstige technologische evoluties binnen het toepassingsgebied van deze wet in te passen, wordt dus geen exhaustieve lijst opgesteld.

Tot slot worden de voorlopige vaste bewakingscamera's gedefinieerd, vermits een nieuwe bepaling het gebruik ervan regelt. Dat punt wordt verder uitgewerkt bij de besprekking van artikel 6.

Art. 3

De camerawet bepaalt sinds de aanneming ervan dat hij niet van toepassing is op de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's die door of krachtens een bijzondere wetgeving worden geregeld. Die bepaling wordt als zodanig begrepen dat zodra een bepaling van een wet de termen "bewakingscamera", "opnames" of andere woorden die zinspelen op bewakingscamera's vermeldt, de vraag rijst of het een bijzondere wetgeving betreft zoals bedoeld in artikel 3. Dat heeft een zekere verwarring veroorzaakt. Welnu, het doel was kennelijk niet te kunnen ontsnappen aan de toepassing van de camerawet van zodra een wettekst of regelgevende tekst melding maakte van het gebruik van camera's, zonder evenwel te voorzien in specifieke bepalingen voor plaatsing en gebruik.

Artikel 3, tweede lid, van de camerawet wordt dan ook gewijzigd om te verduidelijken dat de uitsluiting van het toepassingsveld van de camerawet uitsluitend geldt wanneer de bijzondere wetgeving voorziet in nadere regels betreffende de plaatsing en het gebruik van die bewakingscamera's. Zij moet dus daadwerkelijk bepalingen bevatten die voldoende precies zijn en die voldoende garanties bieden wat het gebruik van bewakingscamera's betreft. De loutere vermelding van het gebruik van bewakingscamera's in een andere wet belet dus niet de toepassing van de camerawet, aangezien bewaking en controle de doeinden aangaande de plaatsing en het gebruik zijn.

nouveaux modèles. Mais lorsque l'on parle de caméras de surveillance mobiles il est fait notamment référence à des mini-caméras, lesquelles peuvent se porter sur des uniformes, des képis, des cravates, sur un casque, voir une oreillette. Le "bodycam" a également vu le jour et est utilisé par les services de police dans certains pays voisins. Il s'agit d'une petite caméra portative que l'officier porte éventuellement autour du cou ou sur son uniforme. Les fameuses caméras ANPR (caméras de reconnaissance de plaques minéralogiques) qui sont utilisées pour la recherche de voitures volées, non assurées ou encore de véhicules dont le contrôle technique n'est pas en ordre, sont également visées. Il en est de même des drones, ces sortes de mini hélicoptères télépilotés. Dans le but de faire entrer dans le champ d'application de la présente loi les futures évolutions technologiques, il n'est donc pas établi de liste exhaustive.

Enfin, les caméras de surveillance fixes utilisées à titre provisoire sont définies, vu qu'une nouvelle disposition règle leur utilisation. Ce point est explicité dans le commentaire de l'article 6.

Art. 3

Depuis son adoption, la loi caméras prévoit qu'elle n'est pas d'application à l'installation et l'utilisation de caméras de surveillance réglées par ou en vertu d'une législation particulière. Cette règle est comprise de manière telle que dès qu'une disposition d'une loi mentionne les termes "caméras de surveillance", "prises de vues" ou d'autres mots faisant allusion à des caméras de surveillance, la question se pose de savoir s'il s'agit d'une législation particulière visée par l'article 3. Cela a entraîné une certaine confusion. Or l'objectif n'était certainement pas de permettre d'échapper à l'application de la loi caméras, dès qu'un texte légal ou réglementaire faisait mention de l'utilisation de caméras, sans cependant prévoir de règles spécifiques d'installation et d'utilisation.

L'article 3, alinéa 2, de la loi caméras est donc modifié pour préciser que l'exclusion du champ d'application de la loi caméras n'est valable que lorsque la législation particulière prévoit des modalités d'installation et d'utilisation de ces caméras de surveillance. Elle doit donc réellement comporter des règles, être suffisamment précise et donner suffisamment de garanties en ce qui concerne l'utilisation de caméras de surveillance. La seule mention de l'utilisation de caméras de surveillance dans une autre loi n'empêche donc pas l'application de la loi caméras, dès lors que les finalités d'installation et d'utilisation sont la surveillance et le contrôle.

Art. 4

De camerawet is van toepassing op de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's zoals omschreven bij de wet, met het oog op het verzekeren van de bewaking en de controle. De wet bepaalt tevens dat hij niet van toepassing is op de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's die door of krachtens een bijzondere wetgeving worden geregeld. Geen enkele bepaling voorziet evenwel erin of zij van toepassing is op de systemen die voor verschillende doeleinden worden geplaatst en gebruikt, waaronder de bewaking en de controle. Over het algemeen wordt op deze vraag geantwoord dat de camerawet van toepassing is, wat de doeleinden bewaking en controle betreft, en dat de wet op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer of de betrokken bijzondere wet, van toepassing is wat de overige doeleinden betreft.

Uit de praktijk blijkt echter dat de bepalingen uit de verschillende wetgevingen niet altijd verenigbaar zijn.

Daarom is het nuttig om in de camerawet een bepaling op te nemen die stelt dat, in geval van camerabewaking voor verschillende doeleinden, waaronder één als bedoeld in artikel 3 van de camerawet, de verschillende wetgevingen gelijktijdig van toepassing zijn en dat, in geval van een onderling conflict, de meest strikte bepalingen van toepassing zijn (bepaling van de meest strikte bescherming, gelet op het feit dat men raakt aan de persoonlijke levenssfeer).

Art. 5

Dit artikel behelst de wijziging van het opschrift van hoofdstuk 3.

Art. 6

In de wet worden de elementen opgenomen die moeten worden vermeld in het dossier dat de verantwoordelijke voor de verwerking moet indienen bij de bevoegde gemeenteraad, opdat deze laatste alle nodige elementen heeft om al dan niet zijn goedkeuring te geven voor de plaatsing van vaste camera's. Die elementen zijn opgenomen in de omzendbrief van 10 december 2009 en komen overeen met die welke aan de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer worden overgezonden.

Vaak rijst de vraag of de camera's die voorlopig geplaatst en gebruikt worden, vaste of mobiele bewakingscamera's zijn. Die camera's, die regelmatig door

Art. 4

La loi caméras est applicable à l'installation et l'utilisation de caméras de surveillance comme définies par la loi, en vue d'assurer la surveillance et le contrôle. Elle prévoit également qu'elle ne s'applique pas à l'installation et l'utilisation de caméras de surveillance réglées par ou en vertu d'une législation particulière. Mais aucune disposition ne prévoit si elle s'applique aux systèmes installés et utilisés pour plusieurs finalités, dont la surveillance et le contrôle. En général, il est répondu à cette question que la loi caméras s'applique pour les finalités de surveillance et de contrôle et que pour les autres finalités, c'est la loi sur la protection de la vie privée ou la loi particulière concernée qui s'applique.

Mais, dans la pratique, il apparaît que les règles prévues par les différentes législations ne sont pas toujours compatibles.

C'est pourquoi il est utile de prévoir dans la loi caméras une règle selon laquelle, en cas de surveillance par caméras pour plusieurs finalités, dont une de celles prévues par l'article 3 de la loi caméras, les différentes législations s'appliquent de manière simultanée et, qu'en cas de conflit entre celles-ci, les règles les plus strictes sont d'application (règle de la protection la plus stricte, étant donné que l'on touche à la vie privée).

Art. 5

Cet article introduit la modification de l'intitulé du chapitre 3.

Art. 6

Il est prévu d'introduire dans la loi les éléments devant figurer dans le dossier que le responsable du traitement doit introduire auprès du conseil communal compétent afin que ce dernier ait tous les éléments nécessaires à sa prise d'autorisation ou non quant à l'installation de caméras fixes. Ces éléments sont ceux qui sont repris dans la circulaire du 10 décembre 2009, lesquels correspondent à ceux qui sont transmis à la Commission de la protection de la vie privée.

La question s'est souvent posée de savoir si des caméras qui sont installées et utilisées de manière provisoire sont des caméras de surveillance fixes ou

de gemeenten of de politiezones worden gebruikt, worden geplaatst om het hoofd te bieden aan gerichte veiligheidsproblemen en worden verplaatst om de verplaatsingen te volgen van het beoogde fenomeen (bijvoorbeeld sluikstorten of samenscholingen van jongeren die overlast veroorzaken). Aangezien die camera's niet gedurende de observatie worden verplaatst, betreft het geen mobiele bewakingscamera's in de zin van artikel 2. Aangezien ze daarentegen niet voor lange tijd op een plaats worden vastgemaakt, is het verantwoord te voorzien in bijzondere regels voor het gebruik van die camera's op niet-besloten plaatsen. Het verkrijgen van een gunstig advies van de gemeenteraad voorafgaand aan iedere verplaatsing van de camera of camera's vormt immers een hinderpaal voor de doeltreffendheid van deze praktijk.

Tot dusver maakt de wet geen melding van het gebruik van wat men heeft beschreven als voorlopige vaste bewakingscamera's. De omzendbrief ter verduidelijking van de camerawet voorziet evenwel in bepaalde aanbevelingen aangaande de te volgen procedure bij de adviesaanvraag aan de gemeenteraad.

Met het oog op meer rechtszekerheid is het wenselijk dat de camerawet dit punt behandelt in zijn bepaling betreffende het gebruik van vaste bewakingscamera's op niet-besloten plaatsen (artikel 5). Het zal aldus mogelijk zijn om aan de gemeenteraad een gunstig advies te vragen om gebruik te maken van vaste bewakingscamera's in een grotere perimeter (die kan samenvallen met het grondgebied van de gehele gemeente), met als doel een welbepaald fenomeen op te volgen. Dat gunstig advies zal een beperkte geldigheidsduur hebben en de verantwoordelijke kan hiervoor een gemotiveerde aanvraag tot hernieuwing indienen (met name op basis van cijfers die de doeltreffendheid van die camera's aantonen).

De overige bepalingen in de camerawet die de vaste bewakingscamera's betreffen, blijven onveranderd, zelfs in geval van voorlopig gebruik.

Art. 7

Artikel 6 betreffende de plaatsing en het gebruik van vaste bewakingscamera's op voor het publiek toegankelijke besloten plaatsen wordt op verschillende punten gewijzigd.

Allereerst wordt de tweede paragraaf aangevuld met een zin die vermeldt dat "ingeval van bewaking van een ingang van een voor het publiek toegankelijke besloten plaats, tegenover een niet-besloten plaats of een voor het publiek toegankelijke besloten plaats, de bewakingscamera of -camera's zo worden gericht

mobiles. Ces caméras utilisées régulièrement par les communes ou les zones de police sont installées afin de faire face à des problèmes ponctuels de sécurité et sont déplacées afin de suivre les déplacements du phénomène visé (par exemple, le dépôt sauvage d'immondices ou encore les rassemblements de jeunes qui provoquent des nuisances). Etant donné que ces caméras ne sont pas déplacées au cours de l'observation, il ne s'agit pas de caméras de surveillance mobiles au sens de l'article 2. Par contre, vu qu'elles ne sont pas fixées à un lieu pour une longue durée, il se justifie de prévoir des règles particulières pour l'utilisation de ces caméras dans des lieux ouverts. En effet, l'obtention préalable d'un avis positif du conseil communal avant chaque déplacement de la ou des caméras constitue un obstacle à l'efficacité de cette pratique.

Jusqu'à présent, la loi ne fait aucune mention de l'utilisation de ce que l'on a décrit comme étant des caméras de surveillance fixes provisoires. La circulaire explicative de la loi caméras prévoit toutefois certaines recommandations au sujet de la procédure à suivre lors de la demande d'avis au conseil communal.

Afin d'assurer davantage de sécurité juridique, il est préférable que la loi caméras aborde ce point dans sa disposition relative à l'utilisation de caméras de surveillance fixes dans les lieux ouverts (article 5). Il sera ainsi possible de demander au conseil communal un avis positif pour utiliser des caméras de surveillance fixes sur un périmètre assez large (pouvant coïncider avec le territoire de la commune dans son entièreté) dans le but de suivre un phénomène déterminé. Cet avis positif aura une durée de validité limitée et le responsable pourra en demander de manière motivée (notamment sur la base de chiffres montrant l'efficacité de ces caméras) le renouvellement.

Les autres règles prévues par la loi caméras applicables aux caméras de surveillance fixes restent inchangées, même en cas d'utilisation provisoire.

Art. 7

L'article 6 relatif à l'installation et l'utilisation de caméras de surveillance fixes dans les lieux fermés accessibles au public est également modifié sur plusieurs points.

Tout d'abord, le paragraphe 2 est complété par une phrase précisant que "en cas de surveillance d'une entrée d'un lieu fermé accessible au public, située à front d'un lieu ouvert ou d'un lieu fermé accessible au public, la ou les caméras de surveillance sont orientées de manière à limiter la prise d'image de ce lieu à son

dat de opnamen op die plaats tot het strikte minimum worden beperkt". Aangezien de term "specifiek" van het lid bepaalt dat de bewakingscamera niet gericht moet zijn op een plaats waarvoor de verantwoordelijke voor de verwerking niet verantwoordelijk is, werd hij vaak bekritiseerd omdat hij een te ruime beoordelingsmarge zou laten voor de verantwoordelijke voor de verwerking of de rechter, terwijl hij enkel bedoeld was om de verantwoordelijke voor de verwerking niet te beletten om op de beelden een deel van een plaats te laten verschijnen voor welke hij de gegevens niet verwerkt, indien het niet anders kan. Dit werd uitgelegd in de omzendbrief van 10 december 2009 betreffende de camerawet. Door deze zin in de wet zelf toe te voegen wordt in sterke mate de vrees verzacht in verband met de term "specifiek", waarbij, in de gevallen waar het onmogelijk is om anderszins te handelen, de nadruk wordt gelegd op het feit dat de opname van een plaats waarvoor men niet verantwoordelijk is, tot het strikte minimum moet worden beperkt, om te voorkomen dat de beelden onbruikbaar worden.

In tweede instantie wordt paragraaf 2 aangevuld met een vijfde lid, waarbij een controlescherm kan worden gebruikt aan de ingang van de plaats, waarop de beelden te zien zijn die *in real time* worden gefilmd door de bewakingscamera van de ingang. Het gebruik ervan heeft de bedoeling het signaal, dat gegeven wordt door het pictogram over het bestaan van camerabewaking, meer kracht te geven en de gefilmde personen nog beter te informeren. Deze praktijk is gangbaar aan de ingangen van grootwarenhuizen of winkels, maar een wettelijke grondslag bleef vaag.

Art. 8

Het begrip "privéingang" wordt gewijzigd omdat het niet in aanmerking wordt genomen door de camerawet, die slechts drie soorten plaatsen onderscheidt. Artikel 7 beoogt immers de niet voor het publiek toegankelijke besloten plaatsen.

Art. 9 tot 11

Sinds 2009 bevat de camerawet een hoofdstuk betreffende het gebruik van mobiele bewakingcamera's die begrepen worden als bewakingscamera's die tijdens de observatie verplaatst worden, om vanuit verschillende plaatsen of posities te kunnen filmen. Dit hoofdstuk regelt het gebruik van mobiele bewakingscamera's door de politiediensten. Ieder gebruik van mobiele camera's door andere personen of instanties is dan ook verboden. Bovendien kan de politie volgens de wet daarvan slechts gebruik maken in het kader van grote volkstoelopen, in

strict minimum". Le terme "spécifiquement" de l'alinéa prévoyant que la caméra de surveillance ne doit pas être dirigée vers un lieu pour lequel le responsable du traitement n'est pas responsable a souvent été critiqué comme laissant une marge d'appréciation trop importante au responsable du traitement ou au juge. Pourtant, il visait uniquement à ne pas empêcher le responsable du traitement de laisser apparaître sur les images une partie d'un lieu pour lequel il ne traite pas les données, dans la mesure où il est inévitable de faire autrement. Cela a été expliqué dans la circulaire du 10 décembre 2009 relative à la loi caméras. En ajoutant cette phrase dans la loi même, on atténue fortement les craintes au sujet du terme "spécifiquement", tout en insistant, dans les cas où il est impossible de faire autrement, sur le fait que la prise d'image d'un lieu dont on n'est pas responsable doit être limitée au strict minimum; cela afin de ne pas rendre les images inutilisables.

Le paragraphe 2 est ensuite complété par un cinquième alinéa permettant l'utilisation d'écran témoin à l'entrée du lieu, montrant les images filmées en temps réel par la caméra de surveillance de l'entrée. Cette utilisation a pour but de renforcer le signal donné par le pictogramme d'avertissement de la surveillance et d'ainsi informer de manière encore plus claire les personnes filmées. Cette pratique est courante aux entrées des grandes surfaces ou magasins, mais un fondement légal restait flou.

Art. 8

La notion d'entrée privée est modifiée car ne rentrant pas dans le cadre de la loi caméra, laquelle distingue uniquement trois types de lieux. L'article 7 vise en effet les lieux fermés non accessibles au public.

Art. 9 à 11

Depuis 2009, la loi caméras comporte un chapitre relatif à l'utilisation de caméras de surveillance mobiles, entendues comme étant les caméras de surveillance déplacées au cours de l'observation, afin de filmer à partir de différents lieux ou positions. Ce chapitre règle l'utilisation des caméras de surveillance mobiles par les services de police. Toute utilisation de caméras mobiles par d'autres personnes ou instances est dès lors interdite. De plus, la loi ne permet leur utilisation par la police que dans le cadre de grands rassemblements,

geval van niet-permanente opdrachten, en waarvoor de uitvoeringsduur beperkt is.

Dat beperkt de mogelijkheden tot het gebruik van die bewakingscamera's aanzienlijk en sluit tal van gevallen uit die evenwel het gebruik van mobiele camera's (met name op helikopters) kunnen vereisen, zoals het achtervolgen van een ontsnapte gedetineerde, het achtervolgen van de vluchtende daders van een hold-up, het achtervolgen van een doelwit dat nog niet noodzakelijkerwijs een misdrijf heeft gepleegd, het achtervolgen van een spookrijder, het opsporen van vermist personen, de beschermingsescortes van personen, het nucleair transport of het filmen van een grootschalig incident zoals een treinramp of een instorting van gebouwen.

In al die situaties kan de mobiele camera een zeer nuttig instrument blijken te zijn. Als er evenwel geen grote volkstoeloop is, dan staat de camerawet gebruik ervan niet toe. Het komt ertop neer dat de camerawet ieder gebruik door de politiediensten van mobiele bewakingscamera's als technische ondersteuning, opnieuw ter discussie stelt, wat op zich, in een maatschappij waarin de technologie snelle ontwikkelingen doormaakt en steeds meer vooruit loopt op de andere methodes, niet redelijk lijkt. Zelfs indien het volgens sommigen niet altijd gaat om het gebruik van bewakingscamera's in de zin van artikel 2 van de camerawet, moet de bestaande verwarring ongedaan worden gemaakt.

Deze beperking van het gebruik van mobiele camera's tot de grote volkstoelen is tevens een hinderpaal voor het gebruik van mobiele camera's voor de automatische nummerplaatherkenning (ANPR-camera's). Deze ANPR-technologie wordt door steeds meer politiezones gebruikt voor het opsporen van gestolen, onverzekerde voertuigen of voertuigen waarvan de technische keuring niet in orde is of waarvan de bestuurder wordt gezocht. De politievoertuigen zijn uitgerust met ANPR-camera's die in verbinding staan met de Algemene Nationale Gegevensbank (ANG) of een andere databank, zoals Assuralia of een *ad hoc* databank. Wanneer het systeem in werking wordt gesteld, filmt het permanent en, wanneer het een nummerplaat identificeert van een voertuig dat geseind staat in de databank waarmee het systeem verbonden is, dan wordt de opnamefunctie ingeschakeld. Die gegevens worden vervolgens opgeslagen in de vorm van een volledige foto van het voertuig, gekoppeld aan een zoom op de nummerplaat. Op het moment dat de nummerplaat wordt geïdentificeerd, produceert het systeem een geluidsalarm zodat de politiemannen onmiddellijk kunnen optreden.

Dit systeem wordt vast gebruikt (met name aan de ingangen van de politiezones en in grensoverschrijdende

pour des missions non permanentes, et dont la durée d'exécution est limitée.

Cela limite considérablement les possibilités d'utiliser ces caméras de surveillance et exclut de nombreux cas qui peuvent pourtant nécessiter l'utilisation de caméras mobiles (notamment montées sur des hélicoptères), tels que le suivi d'un détenu en fuite, le suivi des auteurs d'un hold-up en fuite, le suivi d'une cible qui n'a pas encore nécessairement commis d'infraction, le suivi d'un véhicule fantôme, la recherche de personnes disparues, les escortes de protection de personnes, les transports nucléaires ou encore filmer un incident majeur tel qu'une catastrophe ferroviaire ou un effondrement d'immeubles.

Dans toutes ces situations, la caméra mobile peut s'avérer être un outil très utile. Cependant, étant donné qu'il n'y a pas de grand rassemblement, la loi caméras ne permet pas de l'utiliser. Cela revient à dire que la loi caméras remet en question toute utilisation de caméras de surveillance mobiles comme appui technique par les services de police, ce qui, en soi, dans une société où la technologie avance rapidement et prend de plus en plus le pas sur les autres méthodes, ne paraît pas raisonnable. Même si selon certains, il ne s'agit pas toujours d'utilisation de caméras de surveillance au sens de l'article 2 de la loi caméras, il convient de mettre fin à la confusion existante.

Cette limitation de l'utilisation des caméras mobiles aux grands rassemblements est également un obstacle à l'utilisation de caméras mobiles de reconnaissance automatique de plaques d'immatriculation de véhicules (caméras ANPR). Cette technologie ANPR est utilisée par des zones de police de plus en plus nombreuses notamment pour la recherche de véhicules volés, non assurés, ou encore de véhicules dont le contrôle technique n'est pas en ordre ou dont le conducteur est recherché. Des voitures de police sont ainsi équipées de caméras ANPR reliées à la Banque de données nationale générale (BNG) ou à une autre banque de données comme Assuralia ou une banque de donnée *ad hoc*. Lorsqu'il est mis en route, le système filme en permanence et, quand il identifie une plaque d'une voiture signalée dans la banque de données à laquelle le système est relié, le mode d'enregistrement est activé. Ces données sont ensuite stockées sous la forme d'un cliché complet du véhicule couplé à un zoom sur la plaque d'immatriculation. En outre, au moment où la plaque signalée est identifiée, le système produit une alerte sonore de manière à ce que les policiers puissent intervenir directement.

Ce système est utilisé de manière fixe (notamment aux entrées des zones de police ou en zones frontalières),

zones), met inachtneming van de bepalingen van de camerawet. Als mobiel camerabewakingssysteem mag het evenwel uitsluitend gebruikt worden in het kader van grote volkstoelopen, terwijl het in andere situaties zijn werkelijk nut bewijst. Deze technologie moet dan ook in andere omstandigheden kunnen worden gebruikt.

De kwestie is nog kieser wanneer het gaat over het gebruik van mini-camera's (camera's op bril, borstkas, helm of oortje). Als men de wet strikt toepast, moeten die camera's niet alleen zichtbaar worden gebruikt — wat reeds een eerste probleem is gelet op de kleine omvang ervan — maar ook uitsluitend worden gebruikt tijdens grote volkstoelopen. Welnu, bepaalde politiezones hebben camera's om aan te brengen op de kepie of minicamera's voor op de borstkas, om het dagelijkse optreden van de politiemannen op het terrein te kunnen filmen. Deze kwestie is des te actueler in een context waarin men geweld ten aanzien van de politie wenst te voorkomen. Het is dan ook noodzakelijk de situatie op te helderen opdat de politiediensten beschikken over een kader voor het gebruik van dit soort van instrument.

Sinds kort spreekt men ook over het gebruik van drones. Het betreft een nieuwe technologische evolutie, met name een mobiele vliegende camera. Dit toestel kan doorgaan voor een minihelikopter en kan worden gebruikt ter ondersteuning van operationele activiteiten zoals de handhaving van de openbare orde, de beheersing van rampen, de opsporing van vermiste personen enz. Dit apparaat kan gezien worden als een luchtvaartuig en in de huidige stand van de wet is het denkbaar dat het kan worden gebruikt tijdens grote volkstoelopen. Het gebruik ervan in andere omstandigheden zou evenwel problemen opleveren op het vlak van de naleving van de wet. Welnu, de drone wordt uitgetest in bepaalde politiezones en de federale politie is eveneens van plan om er ook aan te kopen.

Rekening houdend met het voorgaande, dient men wijzigingen aan te brengen in hoofdstuk III/1 van de camerawet. In dit wetsvoorstel wordt voorgesteld om de gebruiksmogelijkheden van mobiele bewakingscamera's uit te breiden. Bovenop de gevallen van grote volkstoelopen zullen de politiediensten de mobiele bewakingscamera's kunnen inzetten in het kader van de uitoefening van de opdrachten die hen worden toevertrouwd:

- in de beperkte gevallen vastgelegd bij koninklijk besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad,
- in het geval van gevaarlijke situaties of wanneer er sprake is van bedreiging of belediging,

dans le respect des règles de la loi caméras. Mais en tant que système de caméras de surveillance mobiles, il ne peut être utilisé que dans le cadre des grands rassemblements, alors que c'est dans d'autres situations qu'il montre sa réelle efficacité. Il est donc nécessaire de permettre d'utiliser cette technologie en d'autres circonstances.

La question est encore plus délicate lorsqu'il s'agit d'utiliser des mini- caméras (caméras sur lunettes, poitrine, casque, ou oreillette). Si l'on applique strictement la loi, ces caméras doivent non seulement être utilisées de manière visible, ce qui pose un premier problème vu leur petite taille, mais aussi être utilisées uniquement lors de grands rassemblements. Or, certaines zones de police ont acquis des caméras képi ou des mini-caméras à poser sur la poitrine afin de filmer les interventions quotidiennes des policiers sur le terrain. Dans un contexte où l'on souhaite agir pour prévenir la violence envers les policiers, cette question est d'autant plus d'actualité. Il est donc nécessaire de clarifier la situation, afin que les services de police disposent d'un cadre pour l'utilisation de ce genre d'outil.

L'on parle également, depuis peu, de l'utilisation de drones. Il s'agit d'une nouvelle évolution technologique, à savoir une caméra volante mobile. Elle peut ressembler à un mini-hélicoptère et peut être utilisée en soutien d'activités opérationnelles telles que le maintien de l'ordre public, la gestion de catastrophes, la recherche de personnes disparues, etc. L'on peut considérer cet appareil comme un aéronef et dans l'état actuel de la loi, l'on pourrait imaginer qu'il soit utilisé lors de grands rassemblements. Mais l'utiliser dans d'autres circonstances poserait un problème à l'égard du respect de la loi. Or, il commence à être testé dans certaines zones de police et la police fédérale projette également d'en acquérir.

Compte tenu de ce qui précède, il est impérieux d'apporter des modifications au chapitre III/1 de la loi caméras. Dans la présente proposition de loi, il est proposé d'étendre les possibilités d'utilisation de caméras de surveillance mobiles. Outre les cas de grands rassemblements, les services de police pourront utiliser des caméras de surveillance mobiles, dans le cadre de l'exercice des missions qui leur sont confiées:

- dans les cas limités par arrêté royal délibéré en Conseil des ministres,
- dans le cas de situations dangereuses ou lorsque qu'il y a menace ou injure,

— alsook voor het gebruik van de ANPR-camera's voor automatische nummerplaatherkenning.

De beslissingen met het oog op het gericht gebruik van die mobiele bewakingscamera's (in de praktijk, op het terrein) worden genomen, net zoals voor de grote volkstoelopen, door de officier van politie wanneer het een niet-besloten plaats betreft of door de burgemeester wanneer het gaat over het filmen van een voor het publiek toegankelijke besloten plaats. Indien het echter gaat om het gebruik van de in 2° bedoelde camera's, dit wil zeggen wanneer er sprake is van bedreiging of belediging, zullen de politieambtenaren die op het terrein werken, kunnen beslissen om hun mobiele camera te gebruiken. Aangezien het om een zeer dringend geval gaat; zal hij zijn hiërarchie daarvan zo snel mogelijk op de hoogte moeten brengen. De officieren van "bestuurlijke" politie zijn niet meer als enigen bedoeld, vermits het doel erin bestaat eveneens de officieren van gerechtelijke politie gebruik te laten maken van mobiele bewakingscamera's. De beslissing moet evenwel bepaalde elementen toelichten zoals de voorwaarden, doeleinden, duur en nadere regels voor gebruik.

Wat de aangifte voor het gebruik van mobiele bewakingscamera's betreft, wordt voorgesteld het systeem dat thans van kracht is, te vereenvoudigen. In de huidige stand van de wetgeving moet immers voor ieder gebruik van mobiele bewakingscamera's (behalve voor repetitieve gebeurtenissen zoals de verschillende wedstrijden van eenzelfde voetbalseizoen) een (niet openbaar) formulier worden ingevuld op de site van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Het invullen van dit formulier wordt ervaren als een zware administratieve last, aangezien de politiediensten al voor elke operatie een RAR-formulier (*Rapport Administratif — Administratief Rapport*) moeten invullen in de positionele databanken, dat reeds het merendeel van de informatie bevat die op het formulier mobiele camera's staat.

In een streven naar meer administratieve vereenvoudiging en een verlichting van de administratieve taken van de politiediensten wordt voorgesteld om slechts in één aangifte te voorzien per dienst of eenheid die mobiele camera's gebruikt (voor één of meer doeleinden die hij aangeeft), waardoor de Commissie vervolgens controles kan uitvoeren naar het gebruik ervan. Er wordt een verslag opgesteld, met het aantal en de plaatsen van gebruik, dat wordt overgezonden naar de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Dit verslag moet periodiek (elk jaar) worden bijgewerkt en overgezonden naar de Commissie.

— ainsi que pour l'utilisation des caméras ANPR dédiées à la reconnaissance automatique des plaques d'immatriculation.

Les décisions d'utilisation de ces caméras de surveillance mobiles (dans la pratique, sur le terrain) seront prises, comme pour les grands rassemblements par l'officier de police lorsqu'il s'agira d'un lieu ouvert ou par le bourgmestre lorsqu'il s'agira de filmer un lieu fermé accessible au public. Toutefois, lorsqu'il s'agit de l'utilisation de caméras visée au 2°, c'est-à-dire lorsqu'il y a menace ou injures, ce sont les fonctionnaires de police, travaillant sur le terrain, qui pourront prendre la décision d'utiliser leur caméra mobile. Comme il s'agit d'un cas d'extrême urgence, il devra en informer sa hiérarchie dans les plus brefs délais. Les officiers de police "administrative" ne sont plus les seuls visés, le but étant de permettre également aux officiers de police judiciaire d'avoir recours aux caméras de surveillance mobiles. La décision doit, toutefois, préciser certains éléments comme les conditions, finalités, durée et modalités d'usage.

En ce qui concerne la déclaration de l'utilisation de caméras de surveillance mobiles, il est proposé de simplifier le système actuellement en vigueur. En effet, en l'état actuel de la législation, à chaque utilisation de caméras de surveillance mobiles (sauf lorsqu'il s'agit d'événements répétitifs, comme les différents matchs d'une même saison de football), un formulaire (non public) doit être complété sur le site de la Commission de la protection de la vie privée. Compléter ce formulaire est ressenti comme une lourdeur administrative, dans la mesure où les services de police doivent déjà, pour chaque opération, compléter le formulaire RAR (*Rapport Administratif — Administratief Rapport*) dans les banques de données policières, lequel contient déjà la plupart des informations reprises dans le formulaire caméras mobiles.

Dans un souci d'une plus grande simplification administrative et d'un allégement des tâches administratives des services de police, il est proposé de ne prévoir qu'une seule déclaration par service ou unité qui utilise des caméras mobiles (pour une ou plusieurs finalités qu'il déclare), permettant ensuite à la Commission d'effectuer des contrôles sur leur utilisation. Un rapport est établi reprenant notamment le nombre et les lieux d'utilisation, lequel est transmis à la Commission de la protection de la vie privée. Ce rapport devra être mis à jour périodiquement (chaque année) et transmis à la Commission.

Daarnaast moeten de betrokken politiediensten een register ter beschikking houden van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer waarin vermeld staat wanneer gebruik werd gemaakt van dit mobiele camerabewakingssysteem. Dit vermeldt voor ieder gebruik de verantwoordelijke officier, de finaliteit van het gebruik en de context ervan, het aantal gebruikte mobiele bewakingscamera's en het gebruik dat van de beelden wordt gemaakt (al dan niet opname van de beelden en zo ja, de bewaartijd).

De Koning is gemachtigd de vorm, de inhoud van het aangifteformulier en van het jaarlijks verslag, en de nadere regels voor de overzending aan de Commissie voor de persoonlijke levenssfeer te bepalen.

Art. 12 tot 14

Een afdeling 2 wordt ingevoegd om de civiele veiligheidsdiensten in staat te stellen gebruik te maken van mobiele camera's. Aangezien zij niet beschikken over bijzondere reglementeringen, dient er een specifiek kader te worden gecreëerd. Het voorgestelde kader wordt overgenomen van wat reeds bestaat voor de politiediensten, maar aangepast aan de bijzonderheden van de civiele veiligheidsdiensten. Onder civiele veiligheidsdiensten wordt verstaan, de diensten van de civiele bescherming en de brandweermannen. Zij hebben eveneens bevoegdheden die men terugvindt in artikel 135 van de nieuwe gemeentewet.

Krachtens die bepalingen kunnen de civiele veiligheidsdiensten eveneens gebruik maken van mobiele camera's in het kader van hun interventies en volgens de vastgelegde voorwaarden.

Met inachtneming van de logica van de camerawet is het bekijken van de opgenomen beelden *in real time* uitsluitend toegestaan opdat de bevoegde diensten onmiddellijk kunnen ingrijpen, en om hen in staat te stellen hun optreden optimaal te kunnen sturen.

Evenzo is het opnemen van de beelden uitsluitend toegestaan om bewijzen te verzamelen van feiten die een misdrijf opleveren of daders, getuigen of slachtoffers van feiten te identificeren. Er werd eveneens voorzien in een vormingsfinaliteit om de beelden te kunnen gebruiken voor opleidings- en verbeteringsdoeleinden.

Tot slot kunnen de opgenomen beelden niet langer dan één maand worden bewaard, als zij niet kunnen bijdragen tot de opnamefinaliteiten.

En outre, les services de police concernés devront tenir à disposition de la Commission de la protection de la vie privée un registre de toutes les utilisations qui ont été faites de ce dispositif mobile de vidéosurveillance. Celui-ci reprendra, pour chaque utilisation, l'officier responsable, la finalité de l'utilisation et son contexte, le nombre de caméras de surveillance mobiles utilisées ainsi que l'utilisation faite des images (enregistrement ou non des images et si oui, le délai de conservation).

Quant à la forme, le contenu du formulaire de notification ainsi que du rapport annuel et les modalités de transmission à la Commission Vie privée, il est délégué au Roi le pouvoir de les déterminer.

Art. 12 à 14

Une section 2 est insérée afin de permettre aux services de sécurité civile l'utilisation des caméras mobiles. Ces derniers ne disposant pas de réglementations particulières, il y a donc lieu de créer un cadre spécifique. Le cadre proposé est calqué sur ce qui existe déjà pour les services de police, mais adapté aux particularités des services de sécurité civile. Par services de sécurité civile, on entend les services de protection civile ainsi que les pompiers. Ceux-ci ont également des compétences que l'on retrouve dans l'article 135 de la nouvelle loi communale.

En vertu de ces dispositions, les services de sécurité civile peuvent également utiliser des caméras mobiles dans le cadre de leurs interventions et selon les conditions déterminées.

Respectant la logique de la loi caméras, le visionnage en temps réel des images prises n'est autorisé que dans le but de permettre une intervention immédiate des services compétents et de les guider au mieux dans leur intervention.

De même, l'enregistrement des images n'est permis que pour réunir la preuve de faits constitutifs d'infraction et identifier des auteurs, témoins ou victimes des faits. Une finalité d'enseignement a également été prévue pour pouvoir utiliser les images dans un but de formation et d'amélioration.

Enfin, les images enregistrées ne pourront être conservées plus d'un mois si elles ne permettent pas de contribuer aux finalités prévues pour l'enregistrement.

Art. 15 tot 17

Tot op heden was het gebruik van mobiele bewakingscamera's uitsluitend toegestaan voor de politiediensten, onder de voorwaarden bepaald in het hoofdstuk III/1 van de camerawet. Met de evolutie van de technologie ontstonden er nieuwe mogelijkheden en bepaalde inspectiediensten zoals de douane willen gebruik maken van ANPR mobiele bewakingscamera's om hun controleopdrachten uit te voeren (betaling van taksen enz.).

De bestaande wetgeving tot regeling van de bevoegdheden van de inspectiediensten biedt hen bovendien vaak de mogelijkheid om vaststellingen uit te voeren door middel van audiovisuele toestellen of video-opnames, zonder te vermelden onder welke voorwaarden zij mogen worden gebruikt. Welnu, die term omvat eveneens het gebruik van mobiele bewakingscamera's. Aangezien de term "bewakingscamera" niet noodzakelijkerwijs in die wetgevingen wordt gebruikt, is het niet duidelijk of die wetgevingen moeten worden beschouwd als bijzondere wetgevingen in de zin van artikel 3, tweede lid, 1° van de camerawet. Dat verwijst eveneens naar de wijziging van artikel 3 door het voorgesteld artikel 3, ter verduidelijking van wat moet worden verstaan onder "bijzondere wetgeving" waarbij de toepassing van de camerawet wordt uitgesloten.

In elk geval lijkt het niet coherent dat er bepaalde voorwaarden en grenzen worden gesteld voor de politiediensten bij het gebruik van mobiele bewakingscamera's, terwijl de inspectiediensten de vrijheid zouden hebben om er gebruik van te maken zonder enig ander kader dan de wet op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

De volgende wetteksten worden met name beoogd:

- het Sociaal Strafwetboek (artikel 39);
- de wet van 16 november 1972 betreffende de arbeidsinspectie (artikel 4);
- de wet van 24 februari 1921 betreffende het verhandelen van giftstoffen, slaapmiddelen en verdovende middelen, psychotrope stoffen, ontsmettingsstoffen en antiseptica en van de stoffen die kunnen gebruikt worden voor de illegale vervaardiging van verdovende middelen en psychotrope stoffen (artikel 7);
- de wet van 25 maart 1964 op de geneesmiddelen (artikel 14);
- het Vlaams decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (artikel 16.3.19).

Art. 15 à 17

Jusqu'à présent, l'utilisation des caméras de surveillance mobiles n'était permise que pour les services de police, dans les conditions prévues au chapitre III/1 de la loi caméras. Avec l'évolution de la technologie, de nouvelles possibilités ont vu le jour et certains services d'inspection, comme les douanes, souhaitent utiliser des caméras de surveillance mobiles ANPR pour effectuer leurs missions de contrôle (paiement de taxes, etc).

En outre, les législations déjà existantes réglant les compétences des services d'inspection leur donnent souvent la possibilité d'effectuer des constatations au moyen d'appareils audio-visuels ou de prises de vues par vidéo, sans préciser dans quelles conditions ils peuvent être utilisés. Or ce terme englobe également l'utilisation de caméras de surveillance mobiles. Le terme "caméras de surveillance" n'étant pas nécessairement utilisé dans ces législations, l'on ne sait pas clairement si ces législations doivent être considérées comme des législations particulières au sens de l'article 3, alinéa 2, 1°, de la loi caméras. Cela renvoie également à la modification de l'article 3 par l'article 3 proposé, visant à préciser ce qu'il faut entendre par "législation particulière" excluant l'application de la loi caméras.

En toute hypothèse, il n'apparaît pas cohérent de fixer certaines conditions et limites aux services de police lors de l'utilisation de caméras de surveillance mobiles, tandis que les services d'inspection auraient la liberté d'en user sans autre cadre que celui, général, de la loi sur la protection de la vie privée.

L'on vise notamment les législations suivantes:

- le Code pénal social (article 39);
- la loi du 16 novembre 1972 sur l'inspection du travail (article 4);
- la loi du 24 février 1921 concernant le trafic des substances vénéneuses, soporifiques, stupéfiantes, psychotropes, désinfectantes ou antiseptiques et des substances pouvant servir à la fabrication illicite de substances stupéfiantes et psychotropes (article 7);
- la loi du 25 mars 1964 sur les médicaments (article 14);
- le décret flamand du 5 avril 1995 contenant des dispositions générales concernant la politique de l'environnement (article 16.3.19).

Het is derhalve noodzakelijk gebleken om die situatie op te helderen en een kader te scheppen voor het gebruik van mobiele bewakingscamera's voor alle overheden, andere dan de politiediensten die inspectiebevoegdheden hebben. Voor zover de wet tot bepaling van hun bevoegdheden uitdrukkelijk voorziet in de mogelijkheid om gebruik te maken van audiovisuele middelen of video-opnames, zouden zij mobiele bewakingscamera's kunnen gebruiken in het kader van die bevoegdheden, voor de finaliteiten bepaald in deze bijzondere wetgeving — finaliteiten die in ieder geval nog steeds vervat liggen in de ruime definitie van de bewakingscamera die de camerawet geeft — waarbij de bepalingen van de camerawet worden nageleefd.

Bepaald wordt dat het diensthoofd beslist over het gebruik van die mobiele bewakingscamera's en dat hij toeziet op het gericht en doeltreffend gebruik ervan, overeenkomstig de principes van de wet op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer (finaliteit, proportionaliteit, subsidiariteit, doelmatigheid).

Zoals het geval is voor de camera's die gebruikt worden door de politiediensten, zullen ook deze camera's het voorwerp moeten uitmaken van een kennisgeving en van een jaarlijks verslag, bij de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Dat verslag vermeldt voor ieder gebruik de persoon verantwoordelijk voor de controleoperatie, de finaliteit van het gebruik en de context ervan, het aantal gebruikte mobiele bewakingscamera's alsook het gebruik van de beelden (al dan niet opname van de beelden en zo ja, de bewaringstermijn).

Met inachtneming van de logica van de camerawet is het bekijken van de opgenomen beelden *in real time* uitsluitend toegestaan opdat de inspectie- en controlesdiensten onmiddellijk kunnen ingrijpen en hen in hun optreden optimaal kunnen sturen.

Evenzo is het opnemen van de beelden uitsluitend toegestaan teneinde bewijzen te verzamelen van feiten die een misdrijf opleveren of daders, getuigen of slachtoffers van feiten te identificeren.

Tot slot kunnen de opgenomen beelden niet langer dan één maand worden bewaard indien zij geen bijdrage kunnen leveren tot het bewijzen van een misdrijf of tot het identificeren van een dader, een getuige of een slachtoffer van een feit.

Il est dès lors apparu nécessaire de clarifier cette situation et de fixer un cadre pour l'utilisation de caméras de surveillance mobiles pour toutes les autorités, autres que les services de police, ayant des compétences d'inspection. Pour autant que la loi déterminant leurs compétences prévoit explicitement la possibilité d'utiliser des moyens audio-visuels ou des prises de vue par vidéo, ils pourraient utiliser des caméras de surveillance mobiles, dans le cadre de ces compétences, pour des finalités prévues dans cette législation particulière — finalités de toute façon toujours englobée dans la définition large de la caméra de surveillance de la loi caméras — tout en respectant les dispositions de la loi caméras.

Il est prévu que ce soit le chef de service qui décide de l'utilisation de ces caméras de surveillance mobiles et que celui-ci veille à leur utilisation ciblée et efficace, conforme aux principes de la loi sur la protection de la vie privée (finalité, proportionnalité, subsidiarité, efficacité).

Comme pour celles qui sont utilisées par les services de police, ces caméras devront faire l'objet d'une notification ainsi que d'un rapport annuel, auprès de la Commission de la protection de la vie privée. Un registre détaillé devra être mis à la disposition de la Commission de la protection de la vie privée. Celui-ci reprendra, pour chaque utilisation, la personne responsable de l'opération de contrôle, la finalité de l'utilisation et son contexte, le nombre de caméras de surveillance mobiles utilisées ainsi que l'utilisation faite des images (enregistrement ou non des images et, si oui, le délai de conservation).

Respectant la logique de la loi caméras, le visionnage en temps réel des images prises n'est autorisé que dans le but de permettre une intervention immédiate des services de contrôle et d'inspection concernés et de les guider au mieux dans leur intervention.

De même, l'enregistrement des images n'est permis que pour réunir la preuve de faits constitutifs d'infraction et identifier des auteurs, témoins ou victimes des faits.

Enfin, les images enregistrées ne pourront être conservées plus d'un mois si elles ne permettent pas de contribuer à apporter la preuve d'une infraction ou d'identifier un auteur, un témoin ou une victime d'un fait.

Art. 18

Artikel 8 van de camerawet wordt op verschillende punten vervolledigd om het aan te passen aan de nieuwe bepalingen betreffende de mobiele bewakingscamera's.

Aldus hebben de inspectie- en controlediensten voor de zichtbare aanwezigheid van mobiele bewakingscamera's eveneens een voorafgaande toestemming nodig.

Teneinde het gebruik van mini-camera's door de politiediensten, de civiele veiligheidsdiensten en de inspectie- en controlediensten, zoals bedoeld in het nieuwe artikel 7/6, mogelijk te maken wordt eveneens bepaald dat een voorafgaande toestemming vereist is voor het feit om mondeling de activering ervan aan te geven. Door de mondelinge waarschuwing kunnen die minibewakingscamera's beschouwd worden als zichtbaar en niet verborgen. De term "minicamera" wordt niet gedefinieerd, om neutraal te blijven met betrekking tot de technologische evoluties.

Art. 19

Artikel 9 wordt ten eerste gewijzigd om een oplossing te bieden voor het stilzwijgen van de wet omtrent de personen die toegang hebben tot de opgenomen beelden van de bewakingscamera's geplaatst op de niet-besloten plaatsen. Terwijl de camerawet immers vanaf de aanneming ervan in zijn artikel 9 uitdrukkelijk bepaalt wie toegang heeft tot de beelden van de bewakingscamera's geïnstalleerd op de besloten plaatsen, vermeldt hij niets over dit punt wat de niet-besloten plaatsen betreft. Welnu, die vraag rijst in de praktijk.

Er is aldus bepaald dat alleen de personen die gemachtigd zijn om de beelden *in real time* te bekijken (waaronder de politiediensten) alsook de verantwoordelijke voor de verwerking en de personen die hij aanwijst, toegang hebben tot de opgenomen beelden.

Vervolgens wordt het laatste deel van het vierde lid opgeheven. Het eerste opgeheven zinsdeel heeft betrekking op de toegang tot de beelden van nucleaire sites. Er zijn namelijk twijfels gerezen over de wenselijkheid daarvan: zowel uit een functioneel als uit een technisch oogpunt blijkt dat de politiediensten *in real time* toegang verschaffen tot de beelden van op nucleaire sites geïnstalleerde camera's niet wenselijk is en dat de andere vigerende bepalingen de politiediensten nu al de mogelijkheid geven, indien dat werkelijk noodzakelijk is, te beschikken over de beelden die zij wensen te krijgen.

Art. 18

L'article 8 de la loi caméras est complété sur plusieurs points, pour l'adapter aux nouvelles règles concernant les caméras de surveillance mobiles.

Ainsi, la présence de manière visible de caméras de surveillance mobiles vaudra autorisation préalable également pour les services d'inspection et de contrôle.

Afin de permettre l'utilisation de caméras miniatures par les services de police, les services de sécurité civile et les services d'inspection et de contrôle visés dans le nouvel article 7/6, il est également prévu que vaut autorisation préalable le fait de signaler oralement leur activation. L'avertissement oral permet de considérer ces mini-caméras de surveillance comme visibles et non cachées. Le terme de mini-caméra n'est pas défini afin de rester neutre par rapport aux évolutions technologiques.

Art. 19

L'article 9 est d'abord modifié pour pallier le silence de la loi quant aux personnes ayant accès aux images enregistrées des caméras de surveillance installées dans les lieux ouverts. En effet, alors que, depuis son adoption, la loi caméras détermine explicitement en son article 9 qui a accès aux images des caméras de surveillance installées dans les lieux fermés, elle était muette sur ce point en ce qui concerne les lieux ouverts. Or, cette question se pose dans la pratique.

Il est ainsi prévu que seules les personnes habilitées à pratiquer le visionnage en temps réel des images (dont font partie les services de police) ainsi que le responsable du traitement et les personnes qu'il désigne ont accès aux images enregistrées.

Ensuite, la dernière partie de l'alinéa 4 est supprimée. La première partie de phrase supprimée, concerne l'accès aux images des sites nucléaires. Son opportunité a en effet été mise en doute: tant au niveau fonctionnel qu'au niveau technique, il ressort qu'un accès en temps réel par les services de police aux images des caméras installées dans les sites nucléaires n'est pas souhaitable et que les autres dispositions en vigueur permettent déjà, en cas de réelle nécessité, aux services de police, de disposer des images qu'ils souhaitent obtenir.

Art. 20

In zijn artikel 12 tot regeling van het recht van toegang tot de beelden verwijst de camerawet naar de artikelen 10 en volgende van de wet van 8 december 1992 op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Welnu, terwijl de camerawet in een opnametermijn van maximaal een maand voorziet (behalve als het beeld als bewijs of voor een identificatie kan worden gebruikt), bepaalt de wet op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer dat de verantwoordelijke voor de verwerking uiterlijk binnen de vijfenvijftig dagen moet antwoorden op het verzoek tot toegang. Het risico bestaat dan ook dat de beelden, waarvoor een toegang wordt gevraagd, in bepaalde gevallen worden gewist nog voor er op het verzoek kon worden geantwoord. Daarom wordt voorgesteld om de antwoordtermijn van de verantwoordelijke voor de verwerking af te stemmen op de maximale bewaringstermijn van de beelden. Ofschoon de beelden vaak minder lang dan een maand worden bewaard, verhoogt dat de kansen dat het recht van toegang niet vergeefs is. Wanneer de verantwoordelijke voor de verwerking het verzoek tot toegang heeft gekregen, kan hij de beelden niet wissen vooraleer dit verzoek te hebben behandeld zolang de termijn van één maand voor het bewaren van de beelden niet verstrekken is.

Het recht van toegang roept ook vragen op in verband met andere punten. Artikel 10 van de wet op de persoonlijke levenssfeer stelt met name dat de betrokken persoon die gebruik maakt van zijn recht van toegang het recht heeft om de verstrekking te verkrijgen, in begrijpelijke vorm, van de gegevens zelf die verwerkt worden. *Quid* wanneer het bewakingscamera's betreft? Moet men aan de betrokken persoon een materiële drager overhandigen met de beelden (wat, als er andere personen voorkomen op de beelden, een aantasting van de persoonlijke levenssfeer van deze laatsten zou kunnen betekenen) of volstaat het om hem deze te tonen zonder hem deze te overhandigen? Om dergelijke vragen te voorkomen, wordt voorgesteld dat, wanneer de verantwoordelijke voor de verwerking aan de betrokken persoon de beelden toont waarop hij of zij verschijnt, wordt voldaan aan de verplichting om de gegevens te verstrekken. Het overhandigen van een kopie met de beelden op een materiële drager is dus niet vereist.

Art. 21

De camerawet voorziet, in geval van het niet naleven van zijn bepalingen, uitsluitend in strafrechtelijke geldboetes, waarvan het bedrag veel lager is dan dat bedoeld in de wet op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Dit verschil is niet gegrond, vermits de aantastingen van de persoonlijke levenssfeer naar

Art. 20

Dans son article 12 réglant le droit d'accès aux images, la loi caméras renvoie aux articles 10 et suivants de la loi du 8 décembre 1992 sur la protection de la vie privée. Or, alors que la loi caméras prévoit un délai d'enregistrement de maximum un mois (sauf si l'image peut être utilisée comme preuve ou pour une identification), la loi sur la protection de la vie privée dispose que le responsable du traitement doit répondre à la demande d'accès au plus tard dans les quarante-cinq jours. Le risque existe donc que dans de nombreux cas, les images pour lesquelles un accès est demandé soient effacées avant qu'il ne soit répondu à la demande. C'est pourquoi il est proposé d'aligner le délai de réponse du responsable du traitement sur celui du délai maximum de conservation des images. Même s'il arrive souvent que les images soient conservées pendant un délai moins long qu'un mois, cela augmente les chances de ne pas voir le droit d'accès rester lettre morte. Une fois que le responsable du traitement aura reçu la demande d'accès, il ne pourra pas effacer les images avant d'avoir traité cette demande tant que le délai d'un mois de conservation des images n'aura pas expiré.

Le droit d'accès pose aussi question sur d'autres points. L'article 10 de la loi vie privée dispose notamment que la personne concernée qui fait usage de son droit d'accès a le droit d'obtenir communication, sous une forme intelligible, des données la concernant et faisant l'objet du traitement. Qu'en est-il lorsqu'il s'agit de caméras de surveillance? Faut-il remettre à la personne concernée un support matériel avec les images (ce qui, si d'autres personnes apparaissent sur les images, peut porter atteinte à la vie privée de ces dernières) ou suffit-il de les lui montrer, sans les lui remettre? Pour éviter de telles questions, il est proposé que, lorsque le responsable du traitement montre à la personne concernée les images où elle apparaît, il est répondu à l'obligation de communication des données. Une remise d'une copie des images sur un support matériel n'est donc pas exigée.

Art. 21

La loi caméras ne prévoit, en cas de non-respect de ses dispositions, que des amendes pénales, dont le montant est très inférieur à celles prévues par la loi sur la protection de la vie privée. Cette différence n'est pas justifiée, les atteintes à la vie privée suite à un non-respect des règles prévues par la loi caméras étant

aanleiding van de niet-naleving van de bepalingen bedoeld in de camerawet, even erg of zelfs erger zijn dan die welke kunnen voortvloeien uit het niet-naleven van de wet op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Daarom is het gegrond en opportuun om het bedrag van de boetes dientengevolge te verhogen om zodoende het evenwicht te herstellen.

De nieuwe artikelen 7/3, 7/4, 7/5, en 7/6 worden eveneens ingevoegd in de strafbepalingen.

Leen DIERICK (CD&V)
Nahima LANJRI (CD&V)
Franky DEMON (CD&V)

aussi voire plus graves que celles pouvant découlter du non-respect de la loi sur la protection de la vie privée. C'est pourquoi il est justifié et opportun d'augmenter le montant des amendes en conséquence, de manière à rétablir l'équilibre.

Les nouveaux articles 7/3, 7/4, 7/5 et 7/6 sont également intégrés dans les dispositions pénales.

WETSVOORSTEL**Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.

Art. 2

In artikel 2 van de wet van 21 maart 2007 tot regeling van de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's, gewijzigd bij de wet van 12 november 2009, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in 2° worden de woorden "of elke besloten plaats" vervangen door de woorden "of elke plaats besloten of afgebakend door een duidelijk zichtbare afscheiding of aanduiding";

2° in 4° worden de woorden "misdrijven tegen personen of goederen" vervangen door het woord "misdrijven";

3° hetzelfde 4° wordt aangevuld met de volgende zin:

"onder "voorlopige vaste bewakingscamera" wordt verstaan, de bewakingscamera die tijdelijk wordt vastgemaakt op een plaats om één of meer vastgestelde feiten te bewaken of te controleren en die geschikt is om op een andere plaats te worden vastgemaakt al naargelang de te observeren feiten zich verplaatsen."

Art. 3

In artikel 3 van dezelfde wet wordt het tweede lid, gewijzigd bij de wet van 12 november 2009, vervangen als volgt:

"Deze wet is niet van toepassing:

1° wanneer de nadere voorschriften betreffende de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's worden geregeld door of krachtens een bijzondere wetgeving;

2° op de bewakingscamera's die worden geplaatst en gebruikt op de werkplaats met het oog op het garanderen van de veiligheid en de gezondheid, de bescherming van de goederen van de onderneming of het controleren van het productieproces of de arbeid van de werknemer."

PROPOSITION DE LOI**Article 1^{er}**

La présente loi règle une matière visée à l'article 74 de la Constitution.

Art. 2

Dans l'article 2 de la loi du 21 mars 2007 réglant l'installation et l'utilisation de caméras de surveillance, modifié par la loi du 12 novembre 2009, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans le 2°, les mots "ou délimité par une démarcation ou une indication visuelle claire," sont insérés entre les mots "fermé" et "destiné";

2° dans le 4°, les mots "délits contre les personnes ou les biens" sont remplacés par le mot "infractions";

3° le même 4° est complété par la phrase suivante:

"l'on entend par "caméra de surveillance fixe provisoire", la caméra de surveillance fixée à titre temporaire dans un lieu afin de surveiller ou contrôler un ou plusieurs faits déterminés et ayant vocation à être fixée à un autre endroit suivant les déplacements des faits à observer."

Art. 3

Dans l'article 3 de la même loi, l'alinéa 2, modifié par la loi du 12 novembre 2009, est remplacé par ce qui suit:

"La présente loi n'est pas applicable:

1° lorsque les modalités d'installation et d'utilisation de caméras de surveillance sont réglées par ou en vertu d'une législation particulière;

2° aux caméras de surveillance installées et utilisées sur le lieu de travail en vue de garantir la sécurité et la santé, la protection des biens de l'entreprise ou de contrôler le processus de production ou le travail du travailleur."

Art. 4

In dezelfde wet wordt een artikel 3/1 ingevoegd, luidende:

“Art. 3/1. In geval van plaatsing en gebruik van bewakingscamera’s voor verschillende doeleinden waaronder de bewaking en de controle op de plaatsen bedoeld in artikel 2, zijn de verschillende wetten gelijktijdig van toepassing. In geval van conflict tussen bepaalde van hun bepalingen worden de meest strikte regels toegepast.”

Art. 5

In dezelfde wet wordt het opschrift van het hoofdstuk 3 vervangen als volgt:

“Hoofdstuk 3. Voorwaarden waaronder de plaatsing en het gebruik van vaste of voorlopige vaste bewakingscamera’s zijn toegestaan”

Art. 6

In artikel 5 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 12 november 2009, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° er wordt een paragraaf 2/1 ingevoegd, luidende:

“§ 2/1. De verantwoordelijke voor de verwerking dient het aanvraagdossier tot plaatsing in bij de gemeenteraad en vermeldt daarbij met name de volgende elementen:

1° de naam van de verantwoordelijke voor de verwerking;

2° de benaming van de verwerking;

3° de finaliteit van de verwerking en de categorieën van verwerkte gegevens;

4° de beoogde veiligheidsproblemen;

5° de redenen waarom het gebruik van de bewakings-camera de principes van subsidiariteit en doelmatigheid naleeft;

6° de wettelijke of reglementaire basis;

7° de plaatsing van de camera’s en de perimeter van de bewaakte zone;

8° de ontvangers;

Art. 4

Dans la même loi, il est inséré un article 3/1 rédigé comme suit:

“Art. 3/1. En cas d’installation et d’utilisation de caméras de surveillance pour plusieurs finalités dont la surveillance et le contrôle dans les lieux visés à l’article 2, les différentes législations s’appliquent de manière simultanée. En cas de conflit entre certaines de leurs dispositions, les règles les plus strictes sont appliquées.”

Art. 5

Dans la même loi, l’intitulé du chapitre 3 est remplacé par ce qui suit:

“Chapitre 3. Conditions sous lesquelles l’installation et l’utilisation de caméras de surveillance fixes ou fixes provisoires sont autorisées”

Art. 6

À l’article 5 de la même loi, modifié par la loi du 12 novembre 2009, les modifications suivantes sont apportées:

1° il est inséré un paragraphe 2/1 rédigé comme suit:

“§ 2/1. Le responsable du traitement introduit le dossier de demande d’installation auprès du conseil communal en indiquant notamment les éléments suivants:

1° le nom du responsable du traitement;

2° la dénomination du traitement;

3° la finalité du traitement et les catégories de données traitées;

4° les problèmes de sécurité visés;

5° les raisons pour lesquelles le recours à la caméra de surveillance respecte les principes de subsidiarité et d’efficacité;

6° la base légale ou réglementaire;

7° l’emplacement des caméras et le périmètre de la zone surveillée;

8° les destinataires;

<p>9° de bewaartijd;</p> <p>10° de veiligheidsmaatregelen van het systeem en van de gegevens;</p> <p>11° de manier van kennisname van de bewaking door de betrokkenen;</p> <p>12° het contactpunt voor het recht van toegang tot de beelden;</p> <p>13° de contactpersoon voor de informatieaanvragen.”;</p> <p>2° er wordt een paragraaf 2/2 ingevoegd, luidende:</p> <p>“§ 2/2. Wanneer de beslissing ertoe strekt één of meer voorlopige vaste bewakingscamera’s te plaatsen, vermeldt de verantwoordelijke voor de verwerking in zijn adviesaanvraag aan de gemeenteraad welke feiten hij wenst te controleren of te bewaken door middel van deze voorlopige vaste bewakingscamera’s, alsook de perimeter of de perimeters waarbinnen de opeenvolgende plaatsingen geschieden.</p> <p>De gemeenteraad preciseert in zijn advies de toelatingsduur voor het gebruik van de voorlopige vaste camera’s. De verantwoordelijke voor de verwerking kan bij het verstrijken van de geldigheidsduur een gemotiveerde aanvraag indienen met het oog op de hernieuwing van het gunstig advies.”;</p>	<p>9° les délais de conservation;</p> <p>10° les mesures de sécurité du système et des données;</p> <p>11° la manière de prise de connaissance de la surveillance par les intéressés;</p> <p>12° le point de contact pour le droit d'accès aux images;</p> <p>13° le point de contact pour les demandes d'information.”;</p> <p>2° il est inséré un paragraphe 2/2, rédigé comme suit:</p> <p>“§ 2/2. Lorsque la décision vise à installer une ou plusieurs caméras de surveillance fixes provisoires, le responsable du traitement précise dans sa demande d'avis au conseil communal quels faits il souhaite contrôler ou surveiller au moyen de ces caméras de surveillance fixes provisoires ainsi que le ou les périmètres concernés par les installations successives.</p> <p>Le conseil communal précise dans son avis la durée d'autorisation de l'utilisation des caméras fixes provisoires. Le responsable du traitement peut introduire une demande motivée en vue du renouvellement de l'avis positif à l'expiration de sa durée de validité.”;</p>
<p>Art. 7</p> <p>In artikel 6 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 12 november 2009, worden de volgende wijzigingen aangebracht:</p> <p>1° paragraaf 2, vierde lid, wordt aangevuld met de volgende zin: “Ingeval van bewaking van een ingang van een voor het publiek toegankelijke besloten plaats, tegenover een niet besloten plaats of een voor het publiek toegankelijke besloten plaats, worden de bewakingscamera of -camera’s zo gericht dat de opnamen op die plaats tot het strikte minimum worden beperkt.”;</p> <p>2° paragraaf 2 wordt aangevuld met een lid, luidende:</p> <p>“De verantwoordelijke voor de verwerking kan aan de ingang van de voor het publiek toegankelijke besloten plaats een scherm of beeldmonitor plaatsen waarop aan het publiek uitsluitend de beelden worden getoond die in <i>real time</i> werden verzameld door de bewakingscamera</p>	<p>Art. 7</p> <p>À l'article 6 de la même loi, modifié par la loi du 12 novembre 2009, les modifications suivantes sont apportées:</p> <p>1° le paragraphe 2, alinéa 4, est complété par la phrase suivante: “En cas de surveillance d'une entrée d'un lieu fermé accessible au public, située à front d'un lieu ouvert ou d'un lieu fermé accessible au public, la ou les caméras de surveillance sont orientées de manière à limiter la prise d'image de ce lieu à son strict minimum.”;</p> <p>2° le paragraphe 2 est complété par un alinéa, rédigé comme suit:</p> <p>“Le responsable du traitement peut ajouter, à l'entrée du lieu fermé accessible au public, un écran ou moniteur témoin montrant au public uniquement les images collectées en temps réel par la caméra de surveillance de l'entrée du lieu, afin de renforcer le signal donné</p>

aan de ingang van de plaats, met de bedoeling het signaal dat gegeven wordt door het pictogram over het bestaan van camerabewaking, meer kracht te geven.”

Art. 8

In artikel 7, § 2, vijfde lid, van dezelfde wet worden de woorden “privéingang” vervangen door de woorden “ingang van een niet voor het publiek toegankelijke besloten plaats”.

Art. 9

In hoofdstuk III/1 van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 12 november 2009, wordt voor artikel 7/1 een afdeling 1 ingevoegd, met als opschrift:

“Afdeling 1. Voorwaarden waaronder de politiediensten mobiele bewakingscamera’s gebruiken”.

Art. 10

In artikel 7/1 van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 12 november 2009, wordt het eerste lid als volgt vervangen:

“De politiediensten kunnen slechts gebruik maken van mobiele bewakingscamera’s:

1° in het kader van grote volkstoelopen, als bedoeld in artikel 22 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt. Het betreft uitsluitend niet-permanente opdrachten die tevens in uitvoeringstijd beperkt zijn;

2° in geval van gevaarlijke situaties of wanneer de politieambtenaar zich bedreigd of beledigd voelt, en gedurende de tijd nodig voor de interventie;

3° in het kader van het gebruik van camera’s voor de automatische nummerplaatherkenning;

4° in de beperkte gevallen vastgelegd bij koninklijk besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad na het advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.”.

par le pictogramme de l’existence d’une surveillance par caméra.”

Art. 8

Dans l’article 7, § 2, alinéa 5, de la même loi, les mots “entrée privée” sont remplacés par les mots “entrée d’un lieu fermé non accessible au public”.

Art. 9

Dans le chapitre III/1 de la même loi, inséré par la loi du 12 novembre 2009, il est inséré avant l’article 7/1 une section 1ère, intitulée:

“Section 1^{re}. Conditions sous lesquelles les services de police utilisent des caméras de surveillance mobiles”.

Art. 10

À l’article 7/1 de la même loi, inséré par la loi du 12 novembre 2009, l’alinéa 1^{er} est remplacé par ce qui suit:

“Les services de police ne peuvent avoir recours aux caméras de surveillance mobiles que:

1° dans le cadre de grands rassemblements tels que visés à l’article 22 de la loi du 5 août 1992 sur la fonction de police. Il s’agit exclusivement de missions non permanentes et dont la durée d’exécution est limitée;

2° dans le cas de situations dangereuses ou lorsque le fonctionnaire de police se sent menacé ou injurié, et pour le temps nécessaire à l’intervention;

3° dans le cadre de l’utilisation des caméras dédiées à la reconnaissance automatique des plaques d’immatriculation;

4° dans les cas limités déterminés par arrêté royal délibéré en Conseil des ministres après avis de la Commission de la protection de la vie privée.”.

Art. 11

In artikel 7/2 van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 12 november 2009 en gewijzigd bij de wet van 4 april 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de eerste paragraaf wordt aangevuld met een lid luidende:

“In het geval bedoeld in artikel 7/1, eerste lid, 2°, kan de politieambtenaar zelf besluiten tot het gebruik van mobiele camera’s. Hij brengt de officier van politie aan wie de operationele verantwoordelijkheid is toevertrouwd overeenkomstig de artikelen 7/1 tot 7/4 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt, hiervan zo snel mogelijk op de hoogte.”

2° paragraaf 2 wordt aangevuld met een lid luidende:

“In het geval bedoeld in artikel 7/1, eerste lid, 2°, kan de politieambtenaar zelf besluiten tot het gebruik van mobiele camera’s. Hij brengt de officier van politie aan wie de operationele verantwoordelijkheid is toevertrouwd overeenkomstig de artikelen 7/1 tot 7/4 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt, hiervan zo snel mogelijk op de hoogte.”

3° in de paragrafen 1 en 2 , wordt het woord “bestuurlijke” opgeheven.

4° in paragraaf 3, eerste lid, worden de woorden “De officier van bestuurlijke politie, bedoeld in de paragrafen 1 en 2, waakt er tevens” vervangen door de woorden “De officier en de politieambtenaar, bedoeld in de paragrafen 1 en 2, waken er tevens”.

5° in paragraaf 3, wordt het tweede lid vervangen als volgt:

“Iedere federale politiedienst of lokale politiezone die beslist om mobiele bewakingscamera’s te gebruiken brengt zijn beslissing alsook de doelen waarvoor die bewakingscamera’s zullen worden gebruikt ter kennis van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Elk jaar wordt tevens een gedetailleerd verslag overgezonden met betrekking tot het aantal en de plaatsen van gebruik. Een register met alle gebruikten van mobiele camera’s wordt ter beschikking gesteld van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.”

6° paragraaf 3 wordt aangevuld met een lid, luidende:

Art. 11

À l’article 7/2 de la même loi, inséré par la loi du 12 novembre 2009 et modifié par la loi du 4 avril 2014, les modifications suivantes sont apportées:

1° le paragraphe 1^{er} est complété par un alinéa rédigé comme suit:

“Dans le cas visé à l’article 7/1, alinéa 1^{er}, 2^o, le fonctionnaire de police peut décider seul de recourir à l’utilisation de caméras mobiles. Il en informe l’officier de police à qui la responsabilité opérationnelle est confiée conformément aux articles 7/1 à 7/4 de la loi du 5 août 1992 sur la fonction de police dans les plus brefs délais.”

2° le paragraphe 2 est complété par un alinéa rédigé comme suit:

“Dans le cas visé à l’article 7/1, alinéa 1^{er}, 2^o, le fonctionnaire de police peut décider seul de recourir à l’utilisation de caméras mobiles. Il en informe l’officier de police à qui la responsabilité opérationnelle est confiée conformément aux articles 7/1 à 7/4 de la loi du 5 août 1992 sur la fonction de police dans les plus brefs délais.”

3° dans les paragraphes 1^{er} et 2, le mot “administrative” est abrogé.

4° dans le paragraphe 3, alinéa 1^{er}, les mots “L’officier de police administrative visé aux paragraphes 1^{er} et 2, veille aussi” sont remplacés par les mots “L’officier et le fonctionnaire de police visés aux paragraphes 1^{er} et 2 veillent aussi”.

5° dans le paragraphe 3, l’alinéa 2 est remplacé par ce qui suit:

“Chaque service de la police fédérale ou zone de police locale qui décide d’utiliser des caméras de surveillance mobiles notifie à la Commission de la protection de la vie privée sa décision ainsi que les finalités pour lesquelles ces caméras de surveillance seront utilisées. Un rapport sur le nombre et les lieux d’utilisation est également transmis annuellement. Un registre détaillé de toutes les utilisations des caméras mobiles est mis à la disposition de la Commission de la protection de la vie privée.”

6° le paragraphe 3 est complété par un alinéa rédigé comme suit:

“De Koning bepaalt, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, de vorm en de inhoud van het standaardaangifteformulier, de vorm en de inhoud van het jaarlijks verslag, alsook de nadere regels voor de overzending van dit verslag naar de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.”

Art. 12

In hoofdstuk III/1 van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 12 november 2009, wordt na artikel 7/2 een afdeling 2 ingevoegd, met als opschrift:

“Afdeling 2. Voorwaarden waaronder de civiele veiligheidsdiensten mobiele bewakingscamera’s gebruiken

Art. 13

In afdeling 2 van het hoofdstuk III/1, ingevoegd bij artikel 12 van deze wet, wordt een artikel 7/3 ingevoegd, luidende:

“Art. 7/3. De civiele veiligheidsdiensten kunnen slechts gebruik maken van mobiele bewakingscamera’s voor de interventies bedoeld bij een koninklijk besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad en vereist voor de uitoefening van de opdrachten die hen worden toevertrouwd op basis van artikel 2bis/1 van de wet van 31 december 1963 betreffende de civiele bescherming en de artikelen 11 tot 13 van de wet van 15 mei 2007 betreffende de civiele veiligheid en onverminderd het Wetboek van strafvordering en de wet van 8 december 1992.

Mobiele bewakingscamera’s kunnen worden gebruikt in een niet-besloten plaats of een voor het publiek toegankelijke besloten plaats.”.

Art. 14

In dezelfde afdeling 2 van hoofdstuk III/1, ingevoegd bij artikel 12 van deze wet, wordt een artikel 7/4 ingevoegd, luidende:

“Art. 7/4. § 1. De beslissing om mobiele bewakingscamera’s te gebruiken in een niet-besloten plaats wordt genomen door de officier van de hulpverleningzone aan wie de operationele verantwoordelijkheid wordt toevertrouwd. Hij informeert zo spoedig mogelijk de betrokken burgemeester of burgemeesters.

“Le Roi définit, après avis de la Commission de la protection de la vie privée, la forme et le contenu du formulaire standard de notification, la forme et le contenu du rapport annuel ainsi que les modalités de la transmission de ce rapport à la Commission de la protection de la vie privée.”

Art. 12

Dans le chapitre III/1 de la même loi, inséré par la loi du 12 novembre 2009, il est inséré après l'article 7/2, une section 2, intitulée:

“Section 2. Conditions sous lesquelles les services de sécurité civile utilisent des caméras de surveillance mobile.

Art. 13

Dans la section 2 du chapitre III/1, insérée par l'article 12 de la présente loi, est inséré un article 7/3 rédigé comme suit:

“Art. 7/3. Les services de sécurité civile ne peuvent avoir recours aux caméras de surveillance mobiles que pour les interventions visées par un arrêté royal délibéré en Conseil des ministres et nécessaires à l'exercice des missions qui leur sont confiées sur la base de l'article 2bis/1 de la loi du 31 décembre 1963 sur la protection civile et des articles 11 à 13 de la loi du 15 mai 2007 relative à la sécurité civile et sans préjudice du Code d'instruction criminelle et de la loi du 8 décembre 1992.

Des caméras de surveillance mobiles peuvent être utilisées dans un lieu ouvert ou dans un lieu fermé accessible au public.”.

Art. 14

Dans la même section 2 du chapitre III/1, insérée par l'article 12 de la présente loi, est inséré un article 7/4 rédigé comme suit:

“Art. 7/4. § 1^{er}. La décision d'utiliser des caméras de surveillance mobiles dans un lieu ouvert est prise par l'officier de la zone de secours à qui la responsabilité opérationnelle est confiée. Il en informe le bourgmestre ou les bourgmestres concernés dans les plus brefs délais.

§ 2. De beslissing om gebruik te maken van mobiele bewakingscamera's op een voor het publiek toegankelijke besloten plaats wordt door de burgemeester genomen.

De operationele verantwoordelijkheid wordt waargenomen door de aangewezen officier.

Enkel in uiterste dringende gevallen kan deze laatste zelf besluiten tot het gebruik van mobiele camera's. Hij brengt de betrokken burgemeester hiervan onmiddellijk op de hoogte.

§ 3. De officier, bedoeld in de paragrafen 1 en 2, waakt ervoor dat het gebruik van de camera's doelmatig en efficiënt is en in overeenstemming is met de in de wet van 8 december 1992 bepaalde beginselen.

Iedere operationele dienst van de civiele veiligheid die beslist om mobiele bewakingscamera's te gebruiken geeft van zijn beslissing alsook van de doelen waarvoor die bewakingscamera's zullen worden gebruikt kennis aan de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Elk jaar wordt tevens een gedetailleerd verslag overgezonden met betrekking tot het aantal en de plaatsen van gebruik. Een gedetailleerd register met alle gebruikten van mobiele camera's wordt ter beschikking gesteld van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

De Koning bepaalt, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, de vorm en de inhoud van het standaardaangifteformulier, de vorm en de inhoud van het jaarlijks gedetailleerd verslag, alsook de nadere regels voor de overzending van dit verslag naar de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

§ 4. Het bekijken van deze beelden in real time door de operationele diensten van de civiele veiligheid is uitsluitend toegestaan, opdat de bevoegde diensten zich preventief kunnen opstellen en onmiddellijk kunnen ingrijpen om deze diensten in hun optreden optimaal te kunnen sturen.

§ 5. Het opnemen van beelden is uitsluitend toegestaan om bewijzen te verzamelen van overlast, van feiten die een misdrijf opleveren of schade veroorzaken, om de daders van de feiten, de verstoorders van de openbare orde, de getuigen of de slachtoffers op te sporen en te identificeren en om lessen te trekken teneinde de interventieprocedures en de opleiding te verbeteren.

§ 6. Indien de beelden geen bijdrage kunnen leveren tot de doelen bedoeld in paragraaf 5, worden zij niet langer dan één maand bewaard.”.

§ 2. La décision de recourir aux caméras de surveillance mobiles dans un lieu fermé accessible au public est prise par le bourgmestre.

La responsabilité opérationnelle est assurée par l'officier désigné.

En cas d'extrême urgence uniquement, ce dernier peut décider seul de recourir à l'utilisation de caméras mobiles. Il en informe le bourgmestre concerné sur-le-champ.

§ 3. L'officier visé aux paragraphes 1^{er} et 2, veille à ce que l'utilisation des caméras soit ciblée et efficace et qu'elle soit conforme aux principes définis dans la loi du 8 décembre 1992.

Chaque service opérationnel de la sécurité civile qui décide d'utiliser des caméras de surveillance mobiles notifie à la Commission de la protection de la vie privée sa décision ainsi que les finalités pour lesquelles ces caméras de surveillance seront utilisées. Un rapport circonstancié sur le nombre et les lieux d'utilisation est également transmis annuellement. Un registre détaillé de toutes les utilisations des caméras mobiles est mis à la disposition de la Commission de la protection de la vie privée.

Le Roi définit, après avis de la Commission de la protection de la vie privée, la forme et le contenu du formulaire standard de notification, la forme et le contenu du rapport annuel circonstancié ainsi que les modalités de la transmission de ce rapport à la Commission de la protection de la vie privée.

§ 4. Le visionnage de ces images en temps réel par les services opérationnels de sécurité civile n'est admis que dans le but de permettre aux services compétents d'agir préventivement et d'intervenir immédiatement afin de guider ces services au mieux dans leur intervention.

§ 5. L'enregistrement d'images n'est autorisé que dans le but de réunir la preuve de nuisances, de faits constitutifs d'infraction ou générateurs de dommages, de rechercher et d'identifier les auteurs des faits, les perturbateurs de l'ordre public, les témoins ou les victimes et dans le but de tirer des enseignements pour améliorer les procédures d'intervention ainsi que la formation.

§ 6. Si les images ne peuvent contribuer aux finalités visées au paragraphe 5, elles ne peuvent être conservées plus d'un mois.”.

Art. 15

In hoofdstuk III/1 van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 12 november 2009, wordt na artikel 7/4 een afdeling 3 ingevoegd, met als opschrift:

“Afdeling 3. Voorwaarden waaronder andere overheden mobiele bewakingscamera’s gebruiken”.

Art. 16

In de afdeling 3 van het hoofdstuk III/1, ingevoegd bij artikel 15 van deze wet, wordt een artikel 7/5 ingevoegd, luidende:

“Art. 7/5. Wanneer de wet, het decreet of de verordening hen daartoe uitdrukkelijk machtigt en onder de bijzondere voorwaarden waarin zij voorziet, kunnen de controle- en inspectiediensten die tot een federale of regionale overheidsdienst behoren, gebruik maken van mobiele bewakingscamera’s in het kader van hun controlebevoegdheden.”.

Art. 17

In de afdeling 3 van het hoofdstuk III/1, ingevoegd bij artikel 15 van deze wet, wordt een artikel 7/6 ingevoegd, luidende:

“Art. 7/6. § 1. De beslissing tot het gebruik van bewakingscamera’s wordt genomen door de betrokken inspectiedienst, die erover waakt dat het gebruik van de camera’s doelmatig en efficiënt is en in overeenstemming is met de in de wet van 8 december 1992 bepaalde beginselen.

Iedere inspectie- en controledienst die beslist om mobiele bewakingscamera’s te gebruiken geeft van zijn beslissing alsook van de doelen waarvoor die bewakingscamera’s zullen worden gebruikt kennis aan de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Elk jaar wordt tevens een gedetailleerd verslag overgezonden met betrekking tot het aantal en de plaatsen van gebruik. Een gedetailleerde lijst met alle gebruiken van mobiele camera’s wordt ter beschikking gesteld van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

De Koning bepaalt, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, de vorm en de inhoud van het standaardaangifteformulier, de vorm en de inhoud van het jaarlijks gedetailleerd

Art. 15

Dans le chapitre III/1 de la même loi, inséré par la loi du 12 novembre 2009, il est inséré après l'article 7/4, inséré par la présente loi, une section 3, intitulée:

“Section 3. Conditions sous lesquelles d’autres autorités utilisent des caméras de surveillance mobiles”.

Art. 16

Dans la section 3 du chapitre III/1, insérée par l’article 15 de la présente loi, est inséré un article 7/5 rédigé comme suit:

“Art. 7/5. Lorsque la loi, le décret ou l’ordonnance les y autorise explicitement et dans les conditions particulières qu’elle prévoit, les services de contrôle et d’inspection relevant d’un service public fédéral ou régional peuvent avoir recours à des caméras de surveillance mobiles dans le cadre de leurs compétences de contrôle.”.

Art. 17

Dans la section 3 du chapitre III/1, insérée par l’article 15 de la présente loi, est inséré un article 7/6 rédigé comme suit:

“Art. 7/6. § 1^{er}. La décision de recourir à des caméras de surveillance est prise par le chef du service d’inspection concerné, lequel veille à une utilisation des caméras ciblée, efficace et conforme aux principes définis dans la loi du 8 décembre 1992.

Chaque service d’inspection et de contrôle qui décide d’utiliser des caméras de surveillance mobiles notifie à la Commission de la protection de la vie privée sa décision ainsi que les finalités pour lesquelles ces caméras de surveillance seront utilisées. Un rapport circonstancié sur le nombre et les lieux d’utilisation est également transmis annuellement. Un registre détaillé de toutes les utilisations des caméras mobiles est mis à la disposition de la Commission de la protection de la vie privée.

Le Roi définit, après avis de la Commission de la protection de la vie privée, la forme et le contenu du formulaire standard de notification, la forme et le contenu du rapport annuel circonstancié ainsi que les modalités

verslag alsook de nadere regels voor de overzending van dit verslag naar de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

§ 2. Het bekijken van de beelden in real time is uitsluitend toegestaan om de inspectie- en controlediensten in staat te stellen onmiddellijk in te grijpen in geval van overtreding van de wetgeving die zij beschermen en om hen in hun optreden optimaal te kunnen sturen.

§ 3. Het opnemen van beelden is uitsluitend toegestaan om bewijzen te verzamelen van feiten die een misdrijf opleveren of een dader van de feiten, getuigen of slachtoffers op te sporen en te identificeren.

§ 4. Indien de beelden geen bijdrage kunnen leveren tot het bewijzen van een misdrijf of tot het identificeren van een dader, een getuige of een slachtoffer, worden zij niet langer dan één maand bewaard.”

Art. 18

In artikel 8 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 12 november 2009, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het derde lid, 2° worden de woorden “in artikel 7/1.” vervangen door de woorden “in de artikelen 7/1, 7/3 en 7/5;”;

2° het derde lid wordt aangevuld met een punt 3°, luidende:

“3° het feit mondeling de activering aan te geven van mini mobiele bewakingscamera’s bij gebruik ervan door de politiediensten, de civiele veiligheidsdiensten of de inspectie- en controlediensten bedoeld in artikel 7/5.”

Art. 19

In artikel 9 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wetten van 12 november 2009 en 3 augustus 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het eerste lid wordt aangevuld met de volgende zin:

“behalve in het geval bedoeld in artikel 6, § 2, vierde lid. Voor de niet-besloten plaatsen hebben uitsluitend de verantwoordelijke voor de verwerking en de personen die hij aanwijst, alsook de personen gemachtigd om de beelden te bekijken in real time, toegang tot de opgenomen beelden.”

de la transmission de ce rapport à la Commission de la protection de la vie privée.

§ 2. Le visionnage en temps réel des images n'est admis que dans le but de permettre aux services d'inspection et de contrôle d'intervenir immédiatement en cas d'infraction à la législation qu'ils protègent et de les guider au mieux dans leur intervention.

§ 3. L'enregistrement d'images n'est autorisé que dans le but de réunir la preuve de faits constitutifs d'une infraction ou de rechercher et d'identifier un auteur des faits, des témoins ou des victimes.

§ 4. Si les images ne peuvent contribuer à apporter la preuve d'une infraction ou ne peuvent permettre d'identifier un auteur, un témoin ou une victime, elles ne peuvent être conservées plus d'un mois.”

Art. 18

À l'article 8 de la même loi, modifié par la loi du 12 novembre 2009, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans l'alinéa 3, 2°, les mots “à l'article 7/1.” sont remplacés par les mots “aux articles 7/1, 7/3 et 7/5;”;

2° l'alinéa 3 est complété par un 3° rédigé comme suit:

“3° le fait de signaler oralement l'activation de caméras de surveillance mobiles miniatures, en cas d'utilisation de celles-ci par les services de police, les services de sécurité civile ou les services d'inspection et de contrôle visés à l'article 7/5.”

Art. 19

À l'article 9 de la même loi, modifié par les lois du 12 novembre 2009 et du 3 août 2012, les modifications suivantes sont apportées:

1° l'alinéa 1^{er} est complété par la phrase suivante:

“sauf dans le cas visé à l'article 6, § 2, alinéa 4. Pour ce qui est des lieux ouverts, seuls le responsable du traitement et les personnes qu'il désigne, ainsi que les personnes habilitées à pratiquer le visionnage en temps réel ont accès aux images enregistrées.”

2° in het vierde lid worden de woorden “of in de nucleaire sites die bij een koninklijk besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad worden bepaald” opgeheven.

Art. 20

Artikel 12 van dezelfde wet wordt aangevuld met twee leden, luidende:

“De verantwoordelijke voor de verwerking beantwoordt dit verzoek binnen een termijn van één maand te rekenen van de ontvangst van het verzoek, door aan de gefilmde persoon de beelden te tonen waarop hij of zij voorkomt.

De verantwoordelijke voor de verwerking bewaart de beelden die het voorwerp uitmaken van het verzoek tot toegang gedurende de tijd die nodig is voor de verwerking ervan, zonder dat de bewaartermijn van één maand wordt overschreden.”

Art. 21

In artikel 13 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 12 november 2009, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt het woord “duizend” vervangen door het woord “twintigduizend”;

2° in het tweede lid worden de woorden „7/3, 7/4, 7/5, 7/6,” ingevoegd tussen de woorden “7/2” en “en 8”;

3° in het tweede lid wordt het woord “vijfentwintig” vervangen door het woord “honderd” en wordt het woord “honderd” vervangen door het woord “tienduizend”.

30 juni 2014

Leen DIERICK (CD&V)
Nahima LANJRI (CD&V)
Franky DEMON (CD&V)

2° dans l’alinéa 4, les mots “ou dans les sites nucléaires déterminés par arrêté royal délibéré en Conseil des ministres” sont abrogés.

Art. 20

L’article 12 de la même loi est complété par deux alinéas rédigés comme suit:

“Le responsable du traitement répond à cette demande au plus tard dans un délai d’un mois à compter de la réception de la demande, en montrant à la personne filmée les images où elle apparaît.

Le responsable du traitement conserve les images faisant l’objet de la demande d’accès le temps nécessaire au traitement de celle-ci, sans que le délai de conservation dépasse un mois.”

Art. 21

À l’article 13 de la même loi, modifié par la loi du 12 novembre 2009, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans l’alinéa 1^{er}, le mot “mille” est remplacé par les mots “vingt mille”;

2° dans l’alinéa 2, les mots „7/3, 7/4, 7/5, 7/6,” sont insérés entre les mots “7/2” et “et 8”;

3° dans l’alinéa 2, les mots “vingt-cinq” sont remplacés par le mot “cent” et le mot “cent” est remplacé par les mots “dix mille”.

30 juin 2014